

Agenda bijlagen

01 Memo formats nieuw beleid begroting 2023-2026.docx

A1 Format nieuw beleid Capaciteit verstedelijkingsagenda en procesbudget.docx

A2 Format nieuw beleid Capaciteit programma mobiliteit.docx

A3 Format nieuw beleid Capaciteit opgave toekomstbestendig buitengebied.docx

A4 Format nieuw beleid Startkrediet leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken.docx

A5 Format nieuw beleid Meerjareninvesteringsprogramma 2023-2026 .docx

A6 Format nieuw beleid Strategische capaciteit sociaal domein voor leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken.docx

A7 Format nieuw beleid Onderwijshuisvesting Integraal Huisvestingsplan 2022-2038.docx

B1 Format nieuw beleid Cofinanciering Leaderprogramma 2023-2027.docx

B2 Format nieuw beleid Formatie ambities VTH.docx

B3 Format nieuw beleid Fietsbeleidplan.docx

B4 Format nieuw beleid Klimaatadaptatiebeleid.docx

B5 Toekomstbestendig groenbeheer.docx

B6 Format nieuw beleid Aanvullend budget 900 jaar Raalte.docx

B7 Format nieuw beleid Voorfinancieringskrediet renovatie brandweerkazernes Raalte en Heino.docx

C1 Format nieuw beleid Dataspecialist domein Ruimte.docx

C2 Format nieuw beleid Werkbudget uitvoering woonbeleid.docx

C3 Format nieuw beleid Beleid huisvesting arbeidsmigranten.docx

C4 Format nieuw beleid Onderzoek rolverdeling gemeente woningcorporatie woonwagenbeleid.docx

C5 Nieuw beleid Biodiversiteit en circulariteit.docx

C6 Format nieuw beleid Kwaliteitsimpuls openbare ruimte.docx

C7 Format nieuw beleid Duurzaamheid.docx

C8 Format nieuw beleid Energiefonds .docx

C9 Format nieuw beleid Bijdrage st Wandel en fietspaden Heeten.docx

C10 Format nieuw beleid Centrumvisie Heino.docx

C11 Format nieuw beleid Sportief en gezond.docx

C12 Format nieuw beleid Cultuurbeleidsplan.docx

C13 Format nieuw beleid Herijking subsidiebeleid Onderzoek OZB compensatie vrijwilligersorganisaties.docx

C14 Format nieuw beleid Capaciteit veiligheid.docx

C15 Format nieuw beleid Strateeg regisseur Samenleving.docx

C16 Format nieuw beleid Inrichten trouwzaal als vergaderlocatie.docx

D1 Format nieuw beleid Omgevingsdienst IJsselland.docx

D2 Format nieuw beleid Contactplatform.docx

D3 Format nieuw beleid Producten en dienstencatalogus.docx

D4 Format nieuw beleid Budget verkiezingen.docx

D5 Format nieuw beleid Uitbreiding formatie DOWR .docx

D6 Format nieuw beleid Capaciteitsuitbreiding privacyteam.docx

D7 Format nieuw beleid Aanbesteding en implementatie financieel systeem.docx

E1 Format nieuw beleid Onkruidbeheersing.docx

E2 Format nieuw beleid Reparatie mismatch structurele taken eenmalige dekking.docx



MEMO

Datum	6 oktober 2022
Aan	College van Burgemeester en wethouders/ gemeenteraad
Kopie aan	
Van	Jannie Lozeman 06-1276 6991
Onderwerp	Formats nieuw beleid programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Inleiding

Bijgaand treft u, ter achtergrondinformatie, de formats nieuw beleid aan. Het nieuw beleid is overeenkomstig de formats opgenomen in de programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026.

Categorie indeling nieuw beleid

Het nieuw beleid is gerangschikt in de volgende categorieën:

- A. Vier toekomstgerichte opgaven
- B. Al eerder aangekondigd nieuw beleid bij de raad
- C. Nieuw beleid nog niet eerder aangekondigd bij de raad
- D. Autonome ontwikkelingen
- E. Structurele uitgaven welke om structurele dekking vragen.

Het totaaloverzicht nieuw beleid is opgenomen in hoofdstuk 2 van de programmabegroting (financiële positie en nieuw beleid). Bij de diverse beleidsprogramma's is een samenvatting van het betreffende nieuw beleid opgenomen.

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. A1 Programma: 1 Ruimtelijk ontwikkeling, woon- en werkomgeving					
Onderwerp: Verstedelijkingsstrategie					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> De Regio Zwolle werkt samen met het rijk aan de regionale verstedelijkingsstrategie om wonen en werken in de toekomst te accommoderen rekeninghoudend met o.a. de klimaatadaptatieve opgave. Inmiddels ligt er een regionaal verstedelijkingsstrategie met opgaven en kansen voor de gemeente Raalte.					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> We willen de verstedelijkingsopgave gemeente Raalte verder uitwerken tot opgabegerichte aanpak met als doel om onze woningbouwambitie rekening houdend met andere verwante opgaven te realiseren.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Een intergrale aanpak om de verstedelijkingsopgave verder vorm te geven.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Mochten er geen middelen vrijgemaakt kunnen worden, dan kan de verstedelijkingsopgave Raalte moeizaam tot stand worden gebracht.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> De Regio Zwolle werkt samen met het rijk aan de regionale verstedelijkingsstrategie om wonen en werken in de toekomst te accommoderen rekening houdend met o.a. de klimaatadaptatieve opgave. Inmiddels ligt er een regionaal verstedelijkingsstrategie met opgaven en kansen voor de gemeente Raalte. Deze opgaven en kansen voor Raalte dienen verder uitgewerkt te worden tot een opgabegerichte aanpak. In de Rond de Tafel over de verstedelijkingsstrategie op 3 maart 2022 hebben wij (financiële) voorstellen gedaan hoe deze opgave verder organisatorisch opgepakt kan worden. In de zomernota 2022 hebben we voorstellen gedaan om te komen tot meer ambtelijk capaciteit. Naast ambtelijk capaciteit zijn ook financiële middelen nodig om het proces (o.a. participatie) en inhoud (externe kennis) verder vorm te geven.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Ambtelijk capaciteit Verstedelijkingsstrategie	S	€ 258.000	€ 258.000	€ 258.000	€ 258.000
Overhead 2,1 FTE	S	€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000
Procesbudget Verstedelijkingsstrategie	E	€ 150.000	€ 150.000	€ 50.000	€ 50.000
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
.....					
.....					

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. A2 Programma: 1 Ruimtelijk ontwikkeling, woon- en werkomgeving					
Onderwerp: Mobiliteitsprojecten					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> Het rijk en de provincie hebben bestuurlijk afspraken gemaakt over de aanpak van N35 (Knooppunt Raalte, Meer Veilig III en MIRT verkenning N35) en de aanpak stations Raalte en Heino. De gemeente Raalte is ook betrokken bij deze bestuurlijke afspraken en levert haar inbreng in de projecten.					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> We willen de verkeersveiligheid, de leefbaarheid en doorstroming van de N35 verbeteren en de stations Heino en Raalte verkeersveiliger en beter bereikbaar maken.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Met het rijk en provincie zijn afspraken gemaakt om deze trajecten aan te pakken. De komende jaren worden de verschillende projecten verder uitgewerkt en gerealiseerd.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Wanneer we geen middelen beschikbaar stellen kunnen we niet de belangen van de gemeente Raalte behartigen in de projecten N35 en stations Heino en Raalte.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Het rijk en de provincie Overijssel willen de N35 en de stations Heino en Raalte verkeersveiliger maken en de leefbaarheid en doorstroming verbeteren. Hiervoor zijn verschillende projecten opgezet waar ook om inhoudelijke inbreng van de gemeente Raalte wordt gevraagd. De afgelopen jaren was dit al zo voor Knooppunt Raalte en Meer Veilig III. Hiervoor waren eenmalig budgetten tot en met 2022 beschikbaar gesteld (€ 90.000,- p/j). Voor de inzet voor de komende periode in deze projecten zijn financiële middelen nodig. Daarbovenop start de MIRT verkenning N35 Wijthmen – Nijverdal en de aanpak stations Heino en Raalte. Voor beide trajecten wordt een (forse) inbreng van de gemeente Raalte verwacht. We hebben hiervoor nog geen middelen beschikbaar gesteld. Daarom wordt voorgesteld om voor alle projecten rondom de N35 en stations ambtelijke capaciteit beschikbaar te stellen. Op deze manier wordt de inhoudelijke inbreng van de gemeente Raalte gewaarborgd en kunnen we een actieve bijdrage leveren in de verkenning, planvorming en realisatie. Bovendien willen we de afzonderlijke projecten onderbrengen in een programmateam mobiliteit om zo meer overzicht te houden over alle ontwikkelingen. De mobiliteitsopgaven zijn verweven met de verstedelijkingsopgave. Voor de inzet van ambtelijke capaciteit wordt hier ook nadrukkelijk naar gekeken en rekening mee gehouden zodat er geen overlap ontstaat.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Programma mobiliteit	E	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000
Overhead 2 FTE	E	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
.....					

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

.....					
-------	--	--	--	--	--

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. A3 Programma: 1 Ruimtelijke ontwikkeling woon- en werkomgeving

Onderwerp: Opgave toekomstbestendig Buitengebied

Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?

Een Toekomstbestendig Buitengebied is een van de vier grote opgaven zoals opgenomen in het coalitieakkoord. Deze opgave sluit aan op de ambitie uit de Omgevingsvisie Horizon 2040 om een buitengebied te houden waar het goed wonen, werken en recreëren is. Dit is geen vanzelfsprekendheid gezien de grote uitdagingen ten aanzien van energie, klimaat, landbouw, natuur, water en wonen waar we mee te maken hebben. Landelijke en provinciale programma's en beleid voor onder andere het landelijke gebied (NPLG/PPLG en aanpak stikstof) en duurzame energie (RES) willen en moeten we verbinden met de kracht en de belangen van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. De horizon van deze opgave loopt zeker door tot 2035 en zal ook daarna richting 2050 nog een vervolg krijgen.

Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?

De ontwikkeling van een breed gedragen samenhangende integrale visie en participatieve aanpak voor het buitengebied op zowel ruimtelijk, economisch als sociaal maatschappelijk vlak. Daarvoor is voldoende capaciteit nodig om op strategisch en operationeel niveau dit op te zetten en uit te voeren. De verbinding met de lokale samenleving wordt gelegd en er wordt integraal input gegeven aan de Gebied Gerichte Aanpak (GGA) voor Salland die vanuit Rijk en Provincie wordt ingezet. Op deze manier vervullen we een stabiele regierol. Met een integrale aanpak leggen we ook de samenhang met de verstedelijkingsopgave en de brede welvaartsagenda van de Regio Zwolle.

Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?

Een breed gedragen samenhangende visie en aanpak voor het Buitengebied voor de korte en lange termijn. Dit geeft de gemeente een goede positie in de dialoog over de opgaven die er liggen en de afweging van verschillende belangen in het buitengebied. Hiermee geven we de inwoner, ondernemer, gebiedspartners en gebruikers van het buitengebied duidelijkheid en kaders om samen te werken aan een vitaal buitengebied.

Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?

Zonder deze inzet is het niet mogelijk proactief te reageren op (externe) ontwikkelingen die op ons afkomen. Ook is het risico dat beleidslijnen los van elkaar worden ingevuld zonder naar de integrale effecten te kijken. Als gemeente kunnen we dan de organisatorische en inhoudelijke verbinding niet faciliteren. Er kan dan onvoldoende invulling worden gegeven aan de ambitie van een buitengebied waar het goed wonen, werken en recreëren is en de daarbij behorende participatie.

Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:

Een ambitie uit de Omgevingsvisie is om een buitengebied te houden waar het goed wonen, werken en recreëren is en we staan voor het groene agrarische karakter van de gemeente. Dit is geen vanzelfsprekendheid gezien de grote transitie ten aanzien van klimaat, landbouw, natuur, energie en wonen. Deze transitie hebben allemaal een ruimtelijke, economisch en sociale impact. De ruimtevraag is groot. Soms zijn functies te combineren, soms is er ook sprake van strijdige belangen. Dit betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden waarbij belangen afgewogen worden. Hiervoor is een samenhangende visie en aanpak nodig om invulling te (blijven) geven aan:

- De integrale en gebiedsgerichte benadering voor het buitengebied in Raalte in samenwerking met de verschillende partijen in Salland waarop ook wordt ingezet door Rijk en Provincie voor een programma landelijk gebied.
- De uitwerking van (ruimtelijke) keuzes die dit op gemeentelijk niveau vraagt.

Voor het maken van integrale afwegingen en ruimtelijke keuzes in het buitengebied op een participatieve wijze is er capaciteit nodig op strategisch niveau welke nu onvoldoende aanwezig is.

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Capaciteitsuitbreiding	S	€ 113.000	€ 113.000	€ 113.000	€ 113.000
Overhead 1 FTE	S	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
.....					

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. A4 Programma: 2, integraal beheer openbare ruimte					
Onderwerp: Leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken.					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> Het kader voor het toekomstbestendig maken van bestaande dorpen en wijken wordt gevormd door kernopgave 2 van de Omgevingsvisie "Horizon gemeente Raalte 2040". Daarnaast maakt deze opgave deel uit van de 4 toekomstgerichte opgaven uit het nieuwe coalitieakkoord (verbinden fysiek met sociaal). Inhoudelijk is de nota "Op weg naar een toekomstbestendige openbare ruimte" van belang, waarin een strategie voor de korte en lange termijn is vastgelegd.					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> Met het inzetten van middelen willen wij in 2023 de eerste stappen zetten om op termijn te komen tot een programmering van de opgaven en een prognose van de benodigde middelen. We staan voor grote investeringen om dorpen en wijken in fysieke zin te onderhouden en toekomstbestendig te maken, maar ook in de sociale leefbaarheid en het verstevigen van de eigen kracht. Als eerste stap willen wij inzicht krijgen in deze opgave om daarna het vervolg te kunnen bepalen. Hiervoor dienen afwegingen te worden gemaakt ten aanzien van de keuze van gebieden, welke visie we hiervoor ontwikkelen (een gebiedsgerichte in integrale aanpak). De fysiek-ruimtelijke opgaven willen wij verbinden met de opgaven in het sociaal domein om zo een brede maatschappelijke meerwaarde te creëren. Een eerste aanzet in 2023 zal moeten leiden tot een verdere doorvertaling in de jaren daarna, waar ook de financiële prognoses deel van uitmaken (kostenramingen en dekkingsmogelijkheden).					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Met het zetten van de eerste stappen krijgen wij een beter inzicht in de integrale opgaven. Middels een quick scan kan worden bepaald welke onderzoeken nog nodig zijn en welke inzet nog wordt gevraagd om te komen tot het vormen van gebiedsgerichte visies en aanpak.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Het uitwerken van de opgave om te komen tot leefbare dorpen en wijken vraagt om grondig proces met naar verwachting een lange doorlooptijd. Nu niet starten betekent een jaar vertraging voor de uitwerking van deze opgave. De onzekerheid ten aanzien van het halen van de doelen uit het coalitieakkoord wordt hiermee groter.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> De openbare ruimte in de dorpen en wijken veroudert langzaam maar zeker. Een grote vervangingsopgave dient zich aan. Tegelijk dient de openbare ruimte aan nieuwe eisen op het gebied van gebruik en inrichting te voldoen. In nauwe samenhang hiermee willen wij ook werk maken van het behouden en versterken van de leefbaarheid, zodat mensen prettig kunnen blijven wonen en leven waarbij ook de eigen kracht wordt aangesproken. Een toekomstbestendige omgeving draagt hieraan bij. Om op termijn gericht te kunnen investeren is het van belang de opgave goed in beeld te hebben, invulling kunnen geven aan een gebiedsgerichte aanpak en een prognose te hebben ten aanzien van de benodigde middelen en de dekkingsmogelijkheden. Het voornemen is om in 2023 voort te bouwen op de informatie die beschikbaar is en voorstellen te doen voor een vervolg in 2024 en de jaren die daarop volgen. Hiervoor ramen wij een eenmalig krediet van € 100.000.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Leefbare dorpen en wijken	E	100.000			

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. A5 Programma: 2 integraal beheer openbare ruimte					
Onderwerp: Meerjaren investeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> Het kader voor het investeren in de openbare ruimte wordt gevormd door de integrale visie op de openbare ruimte en kernopgave 2 uit de Omgevingsvisie (het toekomstbestendig maken van dorpen en wijken).					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> In het meerjaren investeringsprogramma openbare ruimte (MIP-OR) 2023-2026 zijn de projecten opgenomen waarop we willen investeren om in eerste instantie de veiligheid te borgen en kapitaalvernietiging te voorkomen in de openbare ruimte. Daarnaast richten wij ons op het toekomstbestendig maken van de openbare ruimte door zoveel mogelijk opgaven mee te koppelen. De integrale opgaven die in het MIP-OR 2023-2026 zijn opgenomen zijn: - Hellendoornseweg, groot schalige aanpak, buitengebied - Harmelinkstraat-Heuvelweg Luttenberg, aanpak bomen, verhardingen, verkeer en groen - Vorsterhof-Karrewede Broekland, oplossen wateroverlast, aanpassen wegen en groen - Korenbloem en omgeving Heino, integrale aanpak, bomen, groen en wegen (waterhuishouding wordt onderzocht) Daarnaast wordt voorgesteld in te zetten op het vervangen van openbare verlichting en vervangingen van groen, wegverhardingen, duikerbruggen en damwanden langs de geluidswal in de wijk Hartkamp.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Met deze investeringen maken borgen wij de veiligheid van openbare ruimte en maken we delen hiervan toekomstbestendig. Tevens wordt kapitaalvernietiging voorkomen door juist nu en tijdig te investeren.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Niet investeren in de openbare ruimte betekent dat een veilig gebruik van (delen) van de openbare ruimte niet kan worden geborgd. Ook wordt de kans op kapitaalvernietiging groter, waardoor extra investeringen nodig zijn om schades te herstellen. Tevens lopen wij een achterstand op bij de uitvoering van integrale projecten, waardoor er voor een langere termijn kans is op schade en overlast (bijv. wateroverlast bij hevige buien).					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> De openbare ruimte is een groot bezit en zien wij als ons visitekaartje. Om dit in stand te houden zijn vervangingen nodig, waarbij wij gelijktijdig werk met werk willen maken om de openbare ruimte toekomstbestendig te kunnen inrichten. In het meerjaren investeringsprogramma openbare ruimte 2023-2026 zijn de integrale projecten opgenomen waar nadrukkelijk een opgave ligt. Ook zijn meer sectorale investeringen opgenomen, op het gebied van de vervangingen van openbare verlichting (Led), het vervangen van versleten groen en de aanpak van enkele wegen en duikerbruggen. Er wordt een totaalbedrag aan nieuwe investeringen geraamd van bijna 5,5 miljoen euro. Deze investeringen lopen over de jaren 2023 t/m 2026. De kapitaallasten lopen jaarlijks op tot een structureel bedrag van € 254.657 vanaf 2026. Daarnaast dienen voor de jaarlijkse investeringen onderzoeken te worden uitgevoerd, voordat gestart wordt met de daadwerkelijke uitvoering. Een vast percentage van de oorspronkelijke ramingen zijn daarmee verlaagd en apart geraamd als voorbereidingskrediet van € 114.566 in 2023 en € 86.072 in 2024.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Kapitaallasten investeringen MIP 2023-2026	S	€ 14.020	€ 48.438	€ 169.963	€ 254.657
Dekking t.l.v. voorziening riolering	S	€ 0	€ -591	€ -11.223	€ -11.814
Terugramen kapitaallasten 1e jaar	E	€ -14.020	€ -33.827	€ -113.459	€ -134.694
Vorbereidingskrediet / onderzoek MIP	E	€ 117.392	€ 83.246		
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. A6 Programma: 4 Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp

Onderwerp: Strategische capaciteit sociaal domein voor opgave leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken en de verstedelijkingsopgave.

Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?

In de Omgevingsvisie 'Horizon gemeente Raalte 2040' én in het coalitieakkoord 'versterken, verbinden, vernieuwen' wordt 'leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken' als één van de belangrijkste opgaven voor de komende jaren benoemd. Het is onze opgave om onze bestaande dorpen en wijken te onderhouden, toekomstbestendig te maken én de sociale leefbaarheid en eigen kracht te vergroten. Daarnaast is de verstedelijkingsopgave een van de 4 opgave in het coalitieakkoord waarbij inbreng vanuit het sociale domein noodzakelijk is. Deze opgaven vragen een om een stevige verbinding tussen het fysieke en het sociale domein.

Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?

Ons doel is om onze bestaande dorpen en wijken te onderhouden, toekomstbestendig te maken én de sociale leefbaarheid en eigen kracht te vergroten. Op het eerste gezicht lijkt dit wellicht vooral een fysieke opgave. Het gaat immers voor een belangrijk deel om het vervangen en onderhouden van elementen in de openbare ruimte. Maar wie verder kijkt ziet dat de sociale opgave die hiermee gepaard gaat net zo groot is. We weten dat ontwikkelingen als de vergrijzing en de extramuralisering in de zorg de komende jaren de druk op het sociaal domein én op de dorpen en wijken gaan vergroten. Wat betekent dit voor de inrichting van de openbare ruimte? Hoe kunnen we er bijvoorbeeld voor zorgen dat de inrichting van onze openbare ruimte ertoe bijdraagt dat inwoners langer thuis kunnen blijven wonen, dat gezond gedrag wordt gestimuleerd en/of dat de sociale draagkracht in een wijk wordt vergroot? Daarnaast is het versterken van de sociale leefbaarheid en de eigen kracht binnen bestaande dorpen en wijken een expliciet onderdeel van deze opgave, waarbij het onder ander gaat om het verder ontwikkelen van de wijk aanpak in het sociaal domein.

Ook de opgave verstedelijke vraagt een inzet vanuit het sociaal domein. Hoe krijgen de nieuwe buurten en wijken vorm, welke woningen voor welke doelgroepen zijn noodzakelijk, wat vraagt dat aan maatschappelijke voorzieningen en welke effecten hebben de groei van woningen en daarmee de bevolking op onze Raalterse samenleving op de langere termijn? Die vraagstukken zijn een essentieel onderdeel van de keuzes die we bij de verstedelijkings opgave moeten maken.

Dit vraagt om strategische denkracht vanuit zowel het fysieke als het sociale domein. Op dit moment is de strategische capaciteit binnen het sociaal domein beperkt. Gezien de veelheid aan opgaven is de verwachting dat we met de huidige capaciteit onvoldoende ruimte hebben om de benodigde verdiepingsslag goed te maken en de ambitie te kunnen waarmaken. Daarom vragen we in dit voorstel om de uitbreiding van de strategische capaciteit met 1 fte.

Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?

Met de extra capaciteit hebben we de ruimte om te onderzoeken welke vraagstukken in de bestaande dorpen en wijken en nieuwe straten en buurten spelen en hoe we met fysieke aanpassingen in de openbare ruimte in kunnen spelen op sociaalmaatschappelijke ontwikkelingen, zoals hierboven beschreven. We trekken hiervoor samen op met het fysieke domein en werken integraal. De vraag hoe we de effecten van onze aanpak meten is onderdeel van deze verkenning.

Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?

Deze opgaven zijn breed en kennen verschillende onderdelen, met ieder hun eigen tempo. Zo is de grootschalige vervangingsopgave in de openbare ruimte is een langdurig proces dat komend jaar vooral in de voorbereidende en onderzoekende fase zit. Als het gaat om de wijkgerichte aanpak in het sociaal domein zitten we juist in een hele andere fase; we hebben de afgelopen periode veel gepioneerd en onderzocht en staan nu op het punt dat er strategische keuzes gemaakt moeten

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

worden. Hoe gaan we verder met de wijkaanpak? Wat is de scope? Hoe zien we onze gemeentelijke rol? En hoe en wanneer verspreiden we naar andere dorpen en wijken?

Wanneer we nu niet kiezen voor deze investering betekent het dat we in 2023 slechts beperkt kunnen investeren in deze opgaven. Dit zorgt voor vertraging en/of verlies van kwaliteit.

Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:

Vanuit het sociaal domein zien we grote ontwikkelingen op ons afkomen. Denk aan de (dubbele) vergrijzing, individualisering en toenam eenpersoonshuishoudens, de toename van het aantal inwoners met dementie en de extramuralisering in de zorg, grotere taakstelling voor huisvesting van statushouders waardoor er steeds meer inwoners met een kwetsbaarheid in de wijk wonen.

De verwachting is dat door deze ontwikkeling de ondersteuningsbehoefte de komende jaren stijgt, terwijl de beschikbare middelen naar verwachting niet meestijgen en de tekorten aan (zorg)personeel alleen maar toenemen. Dit zorgt ervoor dat de druk op het sociaal domein steeds hoger wordt.

Om ook in de toekomst iedere inwoner de ondersteuning te kunnen bieden die hij/zij nodig heeft is het daardoor extra belangrijk om te investeren in sterke en krachtige wijken. Wijken waar inwoners naar elkaar omkijken en elkaar helpen en waarbij laagdrempelige voorzieningen dichtbij zijn. Een opgave waar het fysieke en het sociale domein bij elkaar komen.

Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Extra strategische capaciteit sociaal domein (1 fte schaal 12)	S	€ 113.000	€ 113.000	€ 113.000	€ 113.000
Overhead 1 FTE	S	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. A7 Programma: 7 Sport, cultuur en maatschappelijk vastgoed
Onderwerp: Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> Het door de raad geaccordeerde Integraal Huisvestingsplan(IHP) Onderwijs
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> Goede en passende huisvesting voor het onderwijs in de gemeente Raalte.
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Bij de uitvoering van het plan, dat stapsgewijs vorm gaat krijgen (zie ook verdere toelichting hieronder) is er (weer) sprake van passende en adequate huisvesting voor het onderwijs.
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Voldoen we niet aan de wettelijke plicht om te voorzien in adequate onderwijshuisvesting. Denk hierbij aan de BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen) normen.
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> In 2021 is het IHP in de gemeenteraad goedgekeurd. Dit plan behelst de huisvesting van het primair onderwijs in de gemeente Raalte. Van alle betreffende scholen is een inschatting gemaakt wanneer en op welke wijze (renovatie of nieuwbouw) in deze passende huisvesting wordt voorzien. Dit plan heeft betrekking op de periode 2022-2038. Voordat daadwerkelijk met de renovatie of nieuwbouw wordt begonnen, zal er van iedere school eerst een Businesscase opgesteld worden met een begroting, die wordt voorgelegd aan de raad. Het IHP zelf is geen "bindend" document, maar uiteraard ook niet geheel vrijblijvend. Voor de periode 2023 2026 staan er 3 scholen op de planning, namelijk de Linde (Laag Zuthem), de St. Jozefschool (Nieuw Heeten) en de St. Bernadetteschool (Heeten). Voor de Linde is een inschatting gemaakt van de renovatiekosten. Hier zijn echter onjuiste normen gehanteerd, waardoor de investeringen (naar verwachting) € 179.000 hoger uitvallen. Voor 2023 komt het totaal te investeren bedrag (inschatting) uit op € 2.120.000. Hiervan is reeds € 1.700.000 gedekt door het raadsbesluit van 9 december 2021. Het krediet voor het restant (€ 420.000) wordt derhalve in de begroting 2023 verwerkt. Voor 2024 staat de verdere bouw van de St. Bernadetteschool voor een bedrag van € 1.900.000 gepland en in 2025 staat de laatste bouwfase van de st Bernadetteschool voor een bedrag van € 2.000.000 gepland. Los van bovenstaande te investeren bedragen is voor 2023 en verdere jaren reeds een kapitaallast in de kadernota 2021 opgenomen van € 100.000. Voor 2023 heeft dit dus geen consequenties (geen kapitaallasten aangezien in 2023 met de bouw van de 3 scholen begonnen wordt. Dit betekent echter voor het jaar 2024 (T+1) een extra kapitaallast van € 4.000 (totale kapitaallasten dus € 104.000), voor 2025 betekent het een extra kapitaallast van € 75.000 (totale kapitaallasten van 175.000) en tenslotte voor 2026 betekent dit een extra kapitaallast van € 150.000 (totale kapitaallast van € 250.000). Het mag logisch zijn dat het krediet in de betreffende jaren ook met deze investeringsbedragen verhoogd moet worden.
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Onderwijshuisvesting IHP 2022-2038	S		€ 104.000	€ 175.000	€ 250.000
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Kapitaallasten begroting 2022	S		€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. B1 Programma: 1 Ruimtelijke ontwikkeling woon- en werkomgeving					
Onderwerp: Cofinanciering nieuwe periode Leader Salland 2023-2027					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> POP3 is onderdeel van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling. Hiermee werkt de Europese Unie aan een duurzame en concurrerende agrarische sector en een leefbaar platteland. Per 1 januari 2023 gaat het nieuwe programma van start: het Nationaal Strategisch Plan (NSP) waar Leader onderdeel van uit maakt.					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> • Salland wil weer Leadergebied worden in deze nieuwe POP3 periode (2023-2027). • In deze periode streeft men in Salland naar het verkrijgen van een EU budget van € 2 mln. voor leefbaar platteland en • € 1,3 EU budget voor de nieuwe POP3 Leader doelen specifiek voor klimaat, milieu, water en biodiversiteit. • Met deze middelen kunnen initiatieven/projecten vanuit de samenleving ondersteund worden met een financiële bijdrage.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Met deze middelen kunnen rond de 45 initiatieven in Salland ondersteund worden met een financiering. Initiatieven die bijdragen aan een leefbaar platteland, sociale cohesie, innovaties, meer bezoekers, meer vrijwilligers, meer werkgelegenheid etc. En in het nieuwe programma dus ook projecten met doelen gericht op verbetering van klimaat, milieu, water en biodiversiteit. De gevraagde cofinanciering van de gemeente in dit programma is € 466.666 (ook gemeenten Olst-Wijhe € 466.666, Deventer € 466.666 en het Waterschap Drents Overijsselse Delta € 100.000 worden gevraagd bij te dragen aan dit programma). Vanuit de vorige Leaderprogramma's is duidelijk geworden dat elke euro investering van de gemeente een investering oplevert van € 14. Er wordt € 466.666 gevraagd. Bij de begroting van 2022 is voor 2023 al een bedrag van € 100.000 gereserveerd voor het Leaderprogramma. Daarom wordt het resterende bedrag van € 366.666 gevraagd. Per jaar 2024, 2025 en 2026 € 122.222.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Dan kan Salland geen Leadermiddelen aanvragen bij provincie en Rijk voor de nieuwe periode 2023-2027 en hebben de initiatieven geen mogelijkheid om subsidie te verkrijgen vanuit Leader. Waardoor initiatieven niet uitgevoerd kunnen worden.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Het Leaderprogramma draagt bij aan de ontwikkelingen op het platteland en past binnen de kernopgave Buitengebied in het kader van de Visie Horizon 2040 en het coalitieakkoord Toekomstbestendig Buitengebied. Leaderprojecten dragen bij aan de leefbaarheid en andere opgaven op het gebied van klimaat, milieu, water en biodiversiteit. Het Leaderprogramma is een participatieprogramma pur sang waar initiatieven vanuit de samenleving (passend binnen de beleidsdoelen en kaders van de Lokale Ontwikkeling Strategie Leader) een financiële bijdrage kunnen krijgen vanuit EU, provincie, gemeenten en waterschap.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Cofinanciering Leaderprojecten 2023	E		€ 122.222	€ 122.222	€ 122.222

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. B2 Programma: 8 Openbare orde en veiligheid					
Onderwerp: Uitvoeringsmiddelen VTH ambitie en beleid					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> Er bestaat een wettelijke plicht om VTH-uitvoeringsbeleid vast te stellen. Op 25 november 2021 is door de gemeenteraad het VTH-ambitiedocument vastgesteld. Daarnaast is door het college het VTH-uitvoeringsbeleid voor de VTH-thuistaken vastgesteld.					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> In het VTH-ambitiedocument zijn door de raad 6 sporen benoemd waarop wordt ingezet. Om deze doelen te bereiken (o.a. inzet op veiligheid, preventie, risicosturing en een jaarlijkse thematische focus) is extra inzet nodig. Doel is om hieraan op een gestructureerde wijze uitvoering te kunnen geven, zodat de basis op orde is en blijft. Het prioriteren van de inzet vindt mede plaats op basis van data.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> De gevraagde inzet draagt bij aan uitvoering van de 6 sporen en het beoogde ambitieniveau. Dit kunnen wij bereiken door het behouden en aantrekken van capaciteit om daadwerkelijk meer toezicht te houden op de gemeentelijke VTH-taken. Hiermee bevorderen wij de veiligheid van de woon- en leefomgeving en bijv. bij evenementen. Dit alles vraagt feitelijk om een structurele inzet van middelen vooralsnog worden deze middelen eenmalig ter beschikking gesteld.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Zonder deze middelen zal het toezicht op de naleving van de taken in het fysieke domein en de communicatie in het kader van preventie achterblijven ten opzichte van het in het beleid vastgelegde uitvoeringsniveau.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Het beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving is in 2021 herijkt. Door de gemeenteraad is een ambitie vastgesteld dat tot uitdrukking komt in 6 sporen. Om hieraan uitvoering te geven is extra capaciteit nodig. Voor 2022 is dit geborgd middels de inzet van eenmalige middelen. Het voorstel is om voor de senior handhaver met ingang van 2023 deze middelen structureel op te nemen in de begroting. Voor het verder op niveau brengen van de toezichtformatie wordt voor 2023 volstaan met eenmalige middelen. Een belangrijk spoor is de jaarlijkse uitvoering van de communicatiestrategie. Ook hiervoor wordt een bedrag geraamd. Met de voorgestelde middelen zijn we in staat onze ambitie en het beleid ook uit te voeren. Bij brief van 2 mei 2022 heeft de minister extra middelen beschikbaar gesteld om een impuls te geven aan de BOA inzet. De beschikbaar gestelde middelen worden volledig voor dit doel ingezet. Een en ander wordt voorbereid in samenwerking met Olst-Wijhe.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Senior handhaver	S	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000	€ 97.000
Overhead 1 FTE	S	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Op niveau houden van de toezichtformatie	E	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
Overhead 1 FTE	E	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Uitvoering geven aan communicatieafspraken	E	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

bij VTH-beleid					
Extra BOA inzet n.a.v. brief minister 2-5-2022	S	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Rijksbijdrage BOA inzet	S	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. B3 Programma: 1 Ruimtelijke ontwikkeling, woon- en werkomgeving
Onderwerp: Fietsbeleidsplan en bijbehorend uitvoeringsprogramma
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> In 2021 is een begin gemaakt met het ontwikkelen van een Fietsbeleidsplan. Het concept is besproken met de gemeenteraad in een rond de tafelbijeenkomst in december 2021.
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> Stimuleren van het fietsgebruik en het verminderen van fietsongevallen.
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Fietsen heeft vele voordelen. Het is gezond, voor de economie en recreatie een belangrijke drager, een duurzame manier van verplaatsen en geeft weinig overlast. Fietsen nemen weinig openbare ruimte in beslag en is voor jong en oud een geschikt en betaalbaar vervoermiddel. Met verkeerstellingen en ongevalsregistratie kunnen wij de effecten monitoren van investeringen voor de fiets.
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Fietsen is een belangrijk onderdeel binnen het streven naar leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken en een toekomstbestendig buitengebied en neemt een belangrijke positie in in de verstedelijkingsopgave binnen de regio Zwolle. Bovendien zijn investeringen in fietsinfrastructuur kosteneffectief (maatschappelijke baten zijn gemiddeld 50% hoger dan de investeringkosten). Daarnaast sluit investeren in de fiets in 2023 aan bij het verwachtingspatroon van de inwoners. De inwoners zijn namelijk in 2021, tbv het ontwikkelen van het concept-fietsbeleidsplan, in de gelegenheid gesteld, middels een online enquête, huidige knelpunten en gewenste verbeteringen te benoemen. Ook zijn er subsidiekansen van het Rijk en de provincie mits de gemeente zelf ook investeert in de fiets.
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Het stimuleren van het gebruik van de fiets is een effectief middel om de gemeentelijke ambities op het gebied van recreatie, gezondheid, leefbaarheid, duurzaamheid en mobiliteitsvrijheid waar te kunnen maken. De kernen in de gemeente lenen zich qua omvang uitstekend voor het gebruik van de fiets en ook de afstanden tussen de kernen zijn met de fiets goed te overbruggen. De manier waarop het fietsen in Raalte gestimuleerd kan worden bestaat uit de volgende zeven sporen: 1 Marketing: Het stimuleren van het fietsverkeer vraagt om positieve aandacht voor de fiets en het geven van het goede voorbeeld. 2 Educatie: Jongeren snel vertrouwd maken met de fiets en het verkeer stimuleert het gebruik ervan vanaf jonge leeftijd. Bijscholing op oudere leeftijd is nodig om mensen ook op de fiets te houden. 3 Fietsnetwerk: Het netwerk van hoofdfietsroutes dient verder te worden gecompleteerd, zowel wat betreft het realiseren van missende schakels (directheid) als meer en betere fietspaden (comfort). 4 Fietsveiligheid: De aanpak van verkeersonveilige locaties en situaties. 5 Sociale veiligheid: Sociaal veilige en goed verlichte routes dragen bij aan het gebruik van de fiets voor alle doelgroepen, ook in avonduren. 6 Goede en veilige stallingen: Als onderdeel van de keten is de aansluiting op het openbaar vervoer van belang. 7 Voorrang voor de fiets: Daar waar het veiligheidshalve mogelijk is kan het voorrang geven aan de fiets In het meerjarig Uitvoeringsprogramma wordt ingezet op alle 7 benoemde sporen waarbij in 2023 wordt ingezet op spoor 1 en 2 en ter voorbereiding op spoor 3, 5 en 6 studie wordt verricht naar de optimalisering van diverse hoofdfietsroutes (onderzoek naar verhardingssoort, gebruik, gewenste breedte, koppelingskansen met onderhoud, etc). Spoor 4 en 7 worden alvast opgepakt binnen de

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

verkeersagenda. Voor 2023 wordt eenmalig een bedrag gevraagd van € 75.000. In 2023 worden middelen aangevraagd voor de jaren na 2023. Gefocused zal worden op Quick-Win maatregelen.

Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Eenmalige middelen 2023 voor de uitvoering van het fietsbeleidsplan	E	€ 75.000			

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):

<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. B4 Programma: 2 Integraal beheer van de openbare ruimte

Onderwerp: Klimaatadaptatie

Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?

Om Nederland te gaan beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering is in 2018 het landelijke Deltaplan en -programma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) opgesteld. De uitvoering daarvan loopt via werkregio's. De werkregio waar Raalte deel van uitmaakt is RIVUS. Het RIVUS uitvoeringsprogramma is in 2021 vastgesteld (ondertekend door gemeente Raalte). Daarin worden de bovenlokale opgaven gezamenlijk opgepakt. Het lokale klimaatadaptatiebeleid is op 04-11-2021 vastgesteld door de gemeenteraad. In de begroting 2022 is alleen de uitvoering van het beleid in 2022 begroot. Voor de jaren 2023-2025 is nog geen financiering aangevraagd. Conform het raadsbesluit van 04-11-2021 gebeurt dat in de begroting 2023. Doordat bepaalde werkzaamheden gefaseerd plaatsvinden zijn in 2023 minder financiële middelen nodig dan in het raadsbesluit is vastgesteld. Een deel van de kosten in 2023 kan namelijk betaald worden met middelen van klimaatadaptatie uit 2022.

Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?

Met het uitvoeren van de Nota Klimaatadaptatie gaan we

1. Met provincie, waterschap en andere gemeenten werken aan regionale klimaatadaptatie;
2. Klimaatadaptatie implementeren in het beleid en investeringsprogramma van de gemeente;
3. Inwoners, organisaties en ondernemers stimuleren en faciliteren om klimaatadaptief te handelen.

Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?

- De gemeente Raalte in werkregio RIVUS draagt volwaardig bij aan het klimaatbestendig maken van de regio;
- Klimaatadaptatie wordt verankerd in beleid en uitvoering;
- Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de gemeente samen optrekken om klimaatbestendig te worden;
- De mate van vergroening en het afkoppelpercentage na nieuwbouw, verhuizen, verbouwen toeneemt bij particulieren en bedrijven;
- De mate van vergroening in particuliere tuinen en bedrijfsterreinen en het afkoppelpercentage toeneemt bij projecten in de openbare ruimte;
- Het aantal bewonersinitiatieven rondom afkoppelen en vergroening toeneemt;
- Het water- en groenbewustzijn van de inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties én collega's van de gemeente Raalte groter wordt;
- Stimuleringsregelingen voor klimaatadaptatie elk jaar volledig benut worden.

Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?

Dan kunnen we enerzijds niet voldoen aan onze verplichtingen aan RIVUS, anderzijds wordt klimaatadaptatie dan niet verankerd in beleid en uitvoering (waardoor Raalte dan niet klimaatbestendiger wordt)

Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:

Toenemende droogte, wateroverlast en hitte vragen om aanpassingen van ons gedrag, gebouwen en buitenruimte. Overeenkomstig de afspraken in het Deltaprogramma is het einddoel dat de huidige en verwachte knelpunten in 2050 zijn opgelost. Met het uitvoeren van de nota klimaatadaptatie werken we aan het beschermen van de gemeente Raalte en de regio tegen de gevolgen van klimaatveranderingen.

Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Personele middelen (tijdelijk intern)	E	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	
Overhead (bovenop tijdelijke personele middelen) 0,5 FTE	E	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	
Externe budgetten	E		€ 100.000	€ 100.000	
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. B5 Programma: 2 integraal beheer openbare ruimte

Onderwerp: Toekomstbestendig groenbeheer

Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?

Onder de noemer toekomstbestendig groenbeheer vertalen we de ambitie van de gemeenteraad op de thema's veiligheid en biodiversiteit binnen het groenbeheer (rond de tafel okt. 2021). Daarnaast willen wij de ondersteuning op Groen, samen doen bestendigen en middelen vrijmaken om het werken volgens de landelijke leidraad van het kennisplatform (eiken)processierups te kunnen voortzetten.

Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?

We willen het openbaar groen meer toekomstbestendig inrichten met als doel dat het groen een positieve bijdrage levert aan maatschappelijk doelen als leefbaarheid, gezondheid, biodiversiteit, klimaatbestendigheid en duurzaamheid. Dat doen wij samen met de werkgroep groene agenda, waarbij we de ambtelijke ondersteuning structureel willen borgen zodat participatieve processen ook gewaardeerd en gerealiseerd kunnen worden. De inzet op het beheersbaar houden van de eikenprocessierups moet leiden tot een beter natuurlijk evenwicht en minder overlast van de eikenprocessierups.

Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?

Met deze investeringen dragen we bij aan een toekomstbestendige groene omgeving in bestaande wijken en dorpen. Naast het borgen van de veiligheid wordt bijgedragen aan de maatschappelijke meerwaarde van de openbare ruimte. Mooie initiatieven van derden kunnen we structureel blijven ondersteunen zoals bijvoorbeeld pluktuinen. Met het voortzetten van onze aanpak om de overlast van de eikenprocessierups te beperken werken we aan een natuurlijk evenwicht. De resultaten hiervan worden jaarlijks gemonitord.

Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?

Het groen kan niet in voldoende mate bijdragen aan de toekomstbestendige opgaven. Door vooraf te investeren in oplossingen hoeven we achteraf niet of minder bij te dragen schades die ontstaan of doordat de openbare ruimte niet toekomstbestendig is ingericht. Wanneer de ondersteuning van de werkgroep groene agenda niet wordt voortgezet valt de noodzakelijke coördinatie en verbinding weg. De ambities zullen op zeer kleine schaal kunnen worden gerealiseerd. Niet investeren betekent tevens dat de overlast van de eikenprocessierups groter wordt en op veel plaatsen niet beheersbaar zal zijn.

Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:

Het beheerplan openbaar groen stellen wij vast in het najaar van 2022, waarin de ambitie van de gemeenteraad is verwerkt. Dat leidt tot een kleine "plus" die vertaald is in extra middelen. Deze middelen zetten wij in bij renovatie en vervanging van groen om zo bij te dragen aan de veiligheid, biodiversiteit en andere eerder genoemde maatschappelijk doelen. Hiervoor hanteren wij een groeimodel met uiteindelijk een structurele inzet van € 85.000 in 2026. Groene doelen worden ook bereikt door mooie maatschappelijke initiatieven op het gebied van groen, landschap, biodiversiteit enz. te ondersteunen. Hiervoor is ambtelijke ondersteuning van de werkgroep groene agenda onontbeerlijk, deze inzet willen wij structureel maken. Na jaren van hevige overlast van de eikenprocessierups krijgen met de geleverde inzet de overlast langzamerhand onder controle. Hierbij volgen we de landelijke leidraad waarbij we ons zoveel mogelijk richten op preventie. Om de overlast beheersbaar te houden willen we voor de komende 2 jaren de ingezette lijn voortzetten. Op basis van monitoring wordt het vervolg bepaald.

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Toekomstbestendig beheer openbaar groen	S	€ 21.000	€ 42.000	€ 63.000	€ 85.000
Ondersteuning werkgroep groene agenda	S	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Overheadkosten groene agenda 0,2225 FTE	S	€ 4.450	€ 4.450	€ 4.450	€ 4.450
Beheersing eikenprocessierups	E	€ 40.000	€ 40.000		
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. B6 Programma 7: Sport, Cultuur en maatschappelijk vastgoed?					
Onderwerp: 900 Jaar Raalte					
Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp? <i>Historie, sport, cultuur, maatschappij, feest</i>					
Welk doel(en) willen we bereiken (SMART geformuleerd)? De regiegroep 900 jaar Raalte wil in 2023 in totaal 3 weekenden met verschillende thema's organiseren, vol feest en activiteiten, dit in het kader van de viering van 900 jaar Raalte. Als gemeente willen we de regiegroep daarbij financieel ondersteunen.					
Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken? Uiteindelijk moet iedereen, mensen die in Raalte werken, verblijven, of recreëren, van jong tot oud, van hoog tot laagopgeleid, ongeacht religie, huidskleur, geaardheid worden geïnspireerd en geactiveerd om mee te doen met het feestjaar 900 jaar Raalte. Het moet inwoners gaan verbinden en Raaltenaren trots maken op hun dorp. Het moet uiteindelijk een feestjaar worden vol activiteiten, georganiseerd door en voor de Raalter inwoners, bedrijven en organisaties.					
Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)? Wanneer er geen geld beschikbaar wordt gesteld voor 2023 (het jaar van de viering van 900 jaar Raalte) dan zal het programma (3 weekenden feest) geen doorgang vinden en zal de regiegroep niets organiseren. 900 jaar Raalte wordt dan niet gevierd.					
Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp: In 2023 bestaat het dorp Raalte 900 jaar. Dit willen we met z'n allen vieren. Om dit te vieren is er een brede regiegroep samengesteld op initiatief van de samenleving. In 2022 heeft de regiegroep een start gemaakt om alle ideeën uit de samenleving samen te brengen en om te zetten in 3 weekenden vol feest en activiteiten. Dit wordt samen met het bedrijfsleven, instellingen, sportverenigingen, scholen, en inwoners georganiseerd. Er is ruimte voor muziek, theater, film, geschiedenis, sport, e.a. Om dit alles in 2023 te kunnen bewerkstelligen is financiering nodig. Dit wordt geschat op circa € 10 per inwoner van Raalte. Aangezien de regiegroep in 2022 al financiële middelen heeft ontvangen, zal het totaal aan nieuwe middelen voor 2023 worden geraamd op € 160.000.					
Gevraagde middelen:					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Activiteiten 900 jaar Raalte	E	€ 160.000			
Waar kun je middelen vrij maken ("nieuw voor oud"):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
.....					
.....					

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. B7 Programma: 8 Openbare orde en Veiligheid

Onderwerp: Project voorfinancieringskrediet renovatie brandweerkazernes

Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?

Voor de brandweerkazernes in Raalte en Heino geldt dat er groot onderhoud moet plaatsvinden en dat ze moet worden verduurzaamd. De beide brandweerkazernes zijn verouderd en voldoen niet meer/onvoldoende aan de wensen en eisen van de brandweer. Het stond vanuit het bestaande beleid al langer op de planning om het groot onderhoud en de verduurzaming op korte termijn uit te voeren.

In gesprek met de brandweer is daarnaast gebleken dat er vanuit de brandweer ook de nodige wensen en eisen/verplichtingen nodig zijn waarop het gebouw aangepast moet worden. Er wordt gezamenlijk opgetrokken om dit tot één ontwerp te brengen.

Om deze renovatie op gestructureerde manier, in samenwerking met de Veiligheidsregio, op te pakken wordt gekozen voor een projectmatige aanpak. Het wettelijk kader waar dit onder valt betreft de Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?

Door uitvoeren van grondige renovaties in de periode 2023/2024 zijn de beide brandweerkazernes weer voor langere tijd (20 jaar) geschikt voor een functioneel gebruik volgens de huidige normen, (wettelijk) eisen en wensen van de gebruiker.

Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?

Het resultaat van de voorbereidingsfase in een voorlopig ontwerp voorzien van een kostenraming. Ook zal duidelijk worden hoe de investering gedekt zal worden. Er zal een projectplan worden opgesteld voor de ontwerpfase waarin alle te nemen stappen worden omschreven.

Het resultaat van de renovatie is dat de staat van beide gebouwen weer op peil is, en de gebouwen zijn verduurzaamd (met aandacht voor klimaatadaptatie en circulariteit). De gebouwen passen ook bij het gewenst en benodigd gebruik van het gebouw door de brandweer. Het doel bereiken wij door het op projectmatige wijze aan te pakken en we hier samen met de gebruiker vanaf initiatief tot en met de oplevering volledig vanuit samenwerking op te trekken.

Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?

De afgelopen jaren is het onderhoud geminimaliseerd met het zicht op het aankomend groot onderhoud. Uitstel van de renovatie zal tot gevolg hebben dat de onderhoudskosten enorm zullen oplopen.

Het gebruik past niet meer bij de huidige wensen en inrichting. In Heino is het logistiek peloton gevestigd voor de hele regio waardoor de remise (te) vol is. Door steeds groter wordende voertuigen wordt de ruimte steeds beperkter en is er meer ruimte nodig. Het vervangen van een container kan geen doorgang vinden door de beperkte ruimte. Materieel verouderd hierdoor. In Raalte is het centrale magazijn gevestigd, en dit is een belangrijke opleidingslocatie. Voor beide geldt dat een betere inrichting van het pand nodig is om het werk te blijven uitvoeren. Voor het centrale magazijn moet de inrichting worden aangepast en voor het opleidingsdeel is een extra leslokaal nodig.

Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:

Er is de afgelopen jaren in samenspraak met de brandweer door de gemeente alleen het noodzakelijk onderhoud uitgevoerd. Dit met het oog op het naderend groot onderhoud en verduurzaming van het gebouw. In samenwerking met de veiligheidsregio zal een projectplan worden opgesteld waarin de aanpak van de ontwerpfase wordt vastgelegd. De ontwerpfase richt zich op het opstellen van o.a. een PVE, een ontwerp en kostenraming om zo een onderbouwde keuze voor investering te maken. Uitgangspunt bij het kostenverhaal is dat het geheel

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

kostenneutraal wordt uitgevoerd. Alle renovatie- en onderhoudskosten worden binnen een tijdsbestek van 20 jaar volledig doorbelast aan de brandweer. Tijdens het project is de inzet van een projectleider nodig en zal externe kennis ingehuurd worden voor technische input en begeleiding. Om deze kosten te dekken wordt een project voorfinancieringskrediet aangevraagd. Als de investering wordt gedaan zal een renovatie worden uitgevoerd waarmee:

- de staat van onderhoud voor beide gebouwen weer op peil is;
- de beide gebouwen zijn verduurzaamd;
- toekomstbestendig gebruik voor de komende 15 tot 20 jaar is geborgd.

Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Project voorfinancieringskrediet renovatie brandweerkazernes Raalte en Heino	E	€ 100.000			

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C1 Programma: 1 Ruimtelijk ontwikkeling, woon- en werkomgeving Onderwerp: Datatoepassing in verstedelijkingsopgave, toekomstbestendig buitengebied en leefbare & toekomstbestendige dorpen en wijken <i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> <i>Regionale verstedelijkingsstrategie van Regio Zwolle en het Rijk</i> <i>Omgevingsvisie Horizon 2040 van Raalte</i> <i>i-Visie DOWR en Strategisch Informatieplan (STiP) van Raalte:</i> we hebben in de i-visie van de drie DOWR-gemeenten vastgelegd dat wij steeds meer informatie-gestuurd beleid maken en informatie-gestuurd werken. In het STiP is opgenomen dat we onze informatiehuishouding doorontwikkelen via vier actielijnen; één daarvan is datagedreven werken. <i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> Een door data gefundeerde aanpak van drie belangrijke opgaven in het coalitieakkoord 2022-2026: 1. De ontwikkelopgave (verstedelijkingsopgave), 2. Toekomstbestendig buitengebied en 3. Leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken. <i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> We komen tot beter gefundeerde keuzes en beslissingen in de maatschappelijke opgaven die zijn genoemd in het coalitieakkoord. Dit bereiken we door deze te kunnen baseren op niet alleen de 'expert judgement' van onze medewerkers maar ook op gecombineerde en geanalyseerde data. De drie opgaven zijn van een dusdanig complex en multidimensionaal karakter dat deze lastig te grijpen valt. Een datagedreven aanpak maakt deze complexiteit beter behapbaar en begrijpelijk. Data kan bijvoorbeeld inzicht geven in de woningvoorraad in de gemeente en in de impact van groei van de woningvoorraad op de fysieke en sociale leefomgeving en op de economie. Door de expertise in huis te hebben, zijn we flexibeler in het inspelen op specifieke vragen vanuit directie, bestuur en raad maar ook werkvloer. Vaak ligt er een vraag achter de vraag. Dat vraagt veelal om snelle bijsturing in de beantwoording. Als op zo'n moment de data-expertise dichtbij is, is onderbouwing van de beantwoording ook snel gegeven. Daarnaast kan de dataspecialist in de eigen organisatie vlotter bij de eigen data en deze combineren met externe data (van bijvoorbeeld CBS, provincie Overijssel of andere partners). <i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> In de drie opgaven is de uitdaging dusdanig complex dat een eendimensionale of sectorale benadering niet meer afdoende is. Zonder data wordt een multidimensionale en integrale benadering van deze opgave haast onmogelijk. Het risico op keuzes en beslissingen die achteraf suboptimaal blijken te zijn, ligt dan om de hoek. Bovendien zien we partnergemeenten in de regio wel gebruik maken van data. Kiezen we als Raalte om hier niet bij aan te sluiten dan bestaat het risico op informatieachterstand en het maken van keuzes en beslissingen op incomplete informatie. <i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> De drie opgaven kennen vele facetten (denk aan mobiliteit, wonen, klimaat, economie, etc.). Om deze opgaven elk op een juiste manier op te pakken, is een samenhangende aanpak van deze verschillende facetten noodzakelijk. Analyse en toepassing van data ondersteunt deze aanpak en kan gegevens uit de verschillende vakgebieden combineren en leiden tot de juiste keuzes op zowel lokaal als regionaal niveau. Zo kan data inzicht geven in de woningbouwvoorraad in de verschillende kernen van de gemeente Raalte. Op basis van geprojecteerde groei in die kernen kunnen per kern prognoses worden gemaakt van bijvoorbeeld de te verwachten mobiliteitsgroei, de klimaatadaptieve maatregelen die noodzakelijk zijn voor deze woningbouw maar ook van de

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

demografische veranderingen van de kern in de nabije toekomst (en het mogelijke effect daarvan op de voorzieningen).

Door middel van extra capaciteit in het domein Ruimte verwachten we de kracht van data te kunnen gebruiken in de opgaven die voor ons liggen. Vooralsnog vullen we dit in met tijdelijke capaciteit (2023 tot en met 2026) en gebruiken we die tijd om na te gaan of de behoefte aan deze capaciteit van blijvende aard is en omgezet moet worden in structurele capaciteit.

Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Capaciteit dataspecialist domein Ruimte (3 dagen/ week)	E	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
Overhead 0,665 FTE	E	€ 13.300	€ 13.300	€ 13.000	€ 13.000

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C2 Programma: 1 Ruimtelijk ontwikkeling, woon- en werkomgeving					
Onderwerp: Werkbudget uitvoering woonbeleid					
Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp? Programma Wonen vastgesteld maart 2021.					
Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)? Ondersteuning uitvoering woonbeleid. Binnen de 5 thema's in het programma wonen is beschreven wat we gaan doen om de ambitie te bereiken.					
Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken? Uitgevoerd woonbeleid.					
Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)? Gaaf om vastgesteld beleid waarin brede doelen staan omschreven.					
Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp: Woonbeleid is een breed beleidsterrein waarin vele (maatschappelijke) ontwikkelingen spelen. De ambitie bij het huidige college is groot en een breed pakket aan te bereiken ambitie is geformuleerd. Om het resultaat en de uitvoering goed te ondersteunen wordt een werkbudget gevraagd voor de komende 4 jaar.					
Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Werkbudget uitvoering woonbeleid	E	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C3 Programma: 1 Ruimtelijke ontwikkeling, woon- en werkomgeving					
Onderwerp: Beleid huisvesting arbeidsmigranten					
Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp? Programma Wonen: speciale aandacht voor de doelgroep arbeidsmigranten.					
Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)? Ontwikkelen van beleid om doelgroep te behouden voor de lokale economie en het bereiken van een goede huisvesting van deze doelgroep.					
Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken? Doelgroep te behouden/aantrekken voor de lokale economie en het bereiken van een goede huisvesting van deze doelgroep.					
Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)? Vastgelegd in coalitieakkoord 2022 – 2026.					
Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp: Een breed pakket aan werkzaamheden wordt uitgevoerd door arbeidsmigranten. Om deze doelgroep voor de regio te behouden is passende huisvesting noodzakelijk. Om een waterbede effect te voorkomen heeft beleidsontwikkeling in regionaal verband de voorkeur.					
Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Inhuur deskundigheid tbv ontwikkelen beleid huisvesting arbeidsmigranten	E	€ 25.000			
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Reserve stedelijke vernieuwing	E	€ 25.000			

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C4 Programma: 1 Ruimtelijke ontwikkeling, woon- en werkomgeving					
Onderwerp: Woonwagenbeleid					
Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp? Programma wonen.					
Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)? Rol gemeente / woningbouwvereniging woonwagenstandplaatsen duidelijk krijgen.					
Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken? Actueel woonwagenbeleid.					
Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)? Rol gemeente blijft onduidelijk vwb woonwagenbeleid.					
Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Onderzoek rolverdeling gemeente/woningcorporatie binnen woonwagenbeleid	E	€ 30.000			
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Reserve stedelijke vernieuwing	E	€ 30.000			

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C5 Programma: 2 integraal beheer openbare ruimte

Onderwerp: Beleid biodiversiteit en circulariteit

Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?

Biodiversiteit

De soortenrijkdom van planten en dieren staat sterk onder druk. Het behouden en versterken van de biodiversiteit is vastgelegd in Europese regelgeving (gebieds- en soortengericht) en het Deltaplan biodiversiteit.

Circulariteit

In 2026 is het Rijksbrede programma circulaire economie geïntroduceerd. Doel hierbij is om de huidige lineaire economie om te buigen naar een 100% circulaire economie in 2050. In 2030 is als doel gesteld 50% circulair te werken. Het uitwerken van circulair werken in de openbare ruimte is opgenomen in de nota "op weg naar een toekomstbestendige openbare ruimte" (april 2021).

Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?

Met het ontwikkelen van beleid op het gebied van biodiversiteit en circulariteit willen we de komende jaren stappen zetten om van een ad hoc inzet te komen tot een planmatige aanpak. Dit moet onder andere zijn vertaling krijgen bij het ontwikkelen, bouwen, beheer en onderhouden van gemeentelijke assets. Om op deze gebieden stappen te kunnen zetten is het binnenhalen van kennis en het ontwikkelen van beleid van belang. We bepalen onze ambitie en vertalen deze door bij o.a. de verstedelijkingsopgave.

Doelen:

1. Een beleidsplan biodiversiteit (2023)
2. Een beleidsplan circulariteit (2024)

Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?

Inzet op beide gebieden leidt tot een planmatige en gestructureerde aanpak om te kunnen voldoen aan de wettelijke kaders. Met de inzet van externe deskundigheid kan beleidsontwikkeling op een adequate wijze plaatsvinden.

Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?

Geen nieuw beleid betekent dat we onze huidige manier van werken blijven voortzetten. De benodigde professionaliteit halen wij niet in huis. Met het voortzetten van de huidige manier van werken boeken we geen voortuitgang en zal op een later tijdsip een inhaalslag moeten worden gemaakt. Ten aanzien van biodiversiteit blijft het ontbreken van soortenmanagementplannen een gebrek, hetgeen tot vertraging kan leiden bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen of renovaties van bestaande gebouwen.

Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:

Biodiversiteit

Onderzoeken op het gebied van biodiversiteit leveren veelal het beeld op dat er sprake is van een sterke achteruitgang van soorten. Er liggen veel plannen voor vergroeningsopgaven in zowel het landelijk als stedelijk gebied, waarop nu vooral op ad hoc basis invulling aan wordt gegeven. Om een planmatige aanpak te kunnen bereiken is het nodig om te bepalen welk instrumentarium wij willen inzetten (o.a. soortenmanagementplannen) en zullen wij onze ambitie op natuurinclusief bouwen en ontwikkelen moeten gaan bepalen. Ook is het nodig te onderzoeken welke data hiervoor relevant zijn, wat wij hiermee kunnen en willen bereiken en hoe wij hiermee vervolgens omgaan. Ten aanzien van de inzet van gemeentelijke middelen is het wenselijk te bepalen welke gebieden kansrijk zijn en hoe wij daarop inzetten (bijv. een kanskaart biodiversiteit).

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Circulariteit

In het fysiek-ruimtelijk domein worden zeer veel grondstoffen gebruikt (zand, beton, staal). Dat geldt ook voor de openbare ruimte (bijv. de aanleg van wegen). Grondstoffen zijn niet oneindig beschikbaar. Om op een duurzame wijze te kunnen bouwen, inrichten en beheren zijn landelijk afspraken gemaakt om te komen tot 100% circulaire economie in 2050. De doelstelling voor 2030 is 50% circulair. Ook als gemeente Raalte gebruiken wij veel grondstoffen waarbij circulair werken nu op ad hoc basis plaatsvindt een sterk afhankelijk is van toevalligheden. Hierop is een verandering noodzakelijk die, naar mate de tijd verstrijkt, meer en meer urgent wordt. Wij willen inzetten op het binnenhalen van kennis, het ontwikkelen van beleid en ambitie. Uiteindelijk wordt dit doorvertaald in onze manier van werken die mede wordt gestoeld op een innovatieve en creatieve aanpak. Eventuele financiële consequenties in beeld worden gebracht. Dit beleidsvraagstuk pakken we op in 2024.

Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Beleid biodiversiteit	E	€ 50.000			
Beleid circulariteit	E		€ 50.000		

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C6 Programma: 2 Integraal beheer openbare ruimte					
Onderwerp: Kwaliteitsimpuls openbare ruimte					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> In de integrale visie op de openbare ruimte is de gebruiker en het gebruik centraal gezet. Hieraan wordt op vele manieren invulling gegeven waarbij de nota "Op weg naar een toekomstbestendige openbare ruimte" leidend is. Met het introduceren van een nieuwe kwaliteitsimpuls voor de openbare ruimte kan ook uitvoering worden gegeven aan het bestuursakkoord.					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> We willen een impuls geven aan de kwaliteit van de openbare ruimte in de gemeente Raalte. Hiermee willen we bereiken dat de openbare ruimte aantrekkelijker wordt voor de inwoners en ondernemers en meer wordt gebruikt. Dat kan middels het toevoegen van extra voorzieningen als banken, groenvoorzieningen en uitingen van beeldende kunst en cultuur. Met de kwaliteitsimpuls willen wij tevens bereiken dat de inrichting beter aansluit bij de wensen van inwoners en meer in beweging komen, sterkere sociale banden kunnen aanleggen en onderhouden en dat er wordt bijgedragen aan de versterking van de leefbaarheid en biodiversiteit.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Het doel is om te komen tot een uitvoeringsgericht budget voor de jaren 2023 t/m 2026. Met deze middelen kunnen materialen worden aangeschaft en kleinschalige voorzieningen worden gerealiseerd binnen de openbare ruimte (denk aan bankjes, voorzieningen op het gebied van sport, spelen en bewegen, biodiversiteit, kunst en cultuur). Dit doen wij op basis van initiatieven uit de Raalter samenleving.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> De meerwaarde die zowel ruimtelijk als op het gebied van leefbaarheid kan worden gerealiseerd blijft achterwege. Initiatieven van bewoners kunnen niet worden gehonoreerd.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> In de gemeente Raalte is het goed wonen, werken en leven. Hiervoor kennen wij veel voorzieningen in o.a. de openbare ruimte. De betrokkenheid van inwoners op de openbare ruimte wordt steeds groter. Om initiatieven vanuit de Raalter samenleving te kunnen honoreren en om de kwaliteit van de openbare ruimte kunnen verbeteren zijn de bestaande middelen niet toereikend en kan slechts een gedeeltelijke financiële bijdrage worden gedaan. Met een kleine inzet vanuit de gemeente kunnen mooie initiatieven worden gehonoreerd voor zover dit niet uit bestaande middelen of kredieten kan worden gedekt. Het voorstel is om hiervoor voor een periode van 4 jaar jaarlijks € 25.000 te reserveren. Tussentijds kan gekeken worden in hoeverre het bedrag moet worden bijgesteld. Eventuele extra onderhoudskosten worden bij de eerstvolgende begroting bijgeraamd.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte	E	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C7 Programma 5 : Duurzaamheid en energietransitie
Onderwerp: Opstellen en uitvoeren meerjarenprogramma Duurzaam Raalte
Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp? • Versnellingsaanpak duurzaamheid eindigt 2022 • Klimaatakkoord • Visie 2050 • In lijn met omgevingsvisie, warmtevisie, Regionale Energiestrategie, etc.
Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)? De Gemeente Raalte wil in 2050 energieneutraal zijn. Dit betekent dat de CO2-uitstoot in 2030 is gereduceerd met 49%.
Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken? Met het opstellen en uitvoeren van een meerjarenprogramma Duurzaam Raalte geven we invulling aan de VNG afspraken m.b.t. het Klimaatakkoord en RES. Hiervoor heeft het Rijk op verzoek van het VNG middelen beschikbaar gesteld in de meicirculaire en waarschijnlijk ook nog in de september circulaire.
Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)? Dan komt Raalte de afspraken en doelstellingen uit het Klimaatakkoord niet na en zijn de daarvoor beschikbare middelen ook niet inzetbaar.
Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp: In programma 5. van de begroting is voor Duurzaamheid opgenomen dat we het volgende willen bereiken: <i>De Gemeente Raalte wil in 2050 energieneutraal zijn en voldoen aan de afspraken uit het klimaatakkoord van Parijs. Dit betekent dat de CO2-uitstoot in 2030 is gereduceerd met 49%. Het opwekken van elektriciteit met hernieuwbare bronnen zal steeds meer onderdeel uitmaken van onze leefomgeving. Zonnepanelen op daken, maar ook door een mix van zonneparken op land, windmolens en andere duurzame alternatieven. De energietransitie, circulaire economie en de verduurzaming en klimaatbestendige inrichting van de leefomgeving willen we met de samenleving verder vormgeven. Voor inwoners, ondernemers, maatschappelijke en publieke organisaties liggen hierin grote uitdagingen, maar ook kansen. We ondersteunen en faciliteren initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan de verduurzaming van de gemeente Raalte. Tegelijkertijd starten we - daar waar kansrijk of noodzakelijk - zelf of in regionaal verband initiatieven. We acteren continu op verschillende schaalniveaus. Met onze regionale partners geven we invulling aan de regionale energiestrategie 1.0 en herijken we de regionale energiestrategie richting RES 2.0 (2023).</i> Om de transitie naar energieneutraal in 2050 te bewerkstelligen betrekken we op alle schaalniveaus inwoners, ondernemers, maatschappelijke en publieke partners. <u>Financiële toelichting verzoek</u> De extra middelen die vanuit het rijk in de meicirculaire ter beschikking worden gesteld aan het uitvoeren van het klimaatakkoord toebedelen aan duurzaamheid. Randvoorwaarde voor het opstellen van dit nieuwe beleid is volledige bezetting van cluster duurzaamheid of de mogelijkheid tot inhuur van capaciteit. Het voorgenomen beleid wordt voorgesteld aan de raad met een bijbehorend budgetaanvraag.
Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Duurzaamheid (1,16 FTE)	E	€ 102.000			
Overhead 1,16 FTE	E	€ 23.000			
Uitvoeringskosten duurzaamheid	E	€ 138.000			
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Meicirculaire: Uitvoeringskosten Klimaatakkoord	E	€ 263.000			

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C8 Programma: 5 Duurzaamheid en energietransitie					
Onderwerp: Energiefonds Raalte					
Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp? • Klimaatakkoord • Visie 2050					
Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)? De Gemeente Raalte wil in 2050 energieneutraal zijn. Dit betekent dat de CO2-uitstoot in 2030 is gereduceerd met 49%.					
Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken? Het Energiefonds Raalte levert een bijdrage aan de versnelling van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelen, doordat duurzaamheidsinitiatieven van (mkb) bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen worden uitgevoerd. Het betreft projecten op het gebied van energiebesparing en duurzame energie-opwek van relatief kleine omvang. Het fonds is nagenoeg leeg. Door het fonds opnieuw te vullen kunnen we (mkb) bedrijven en maatschappelijke organisaties financieel blijven ondersteunen bij de realisering van kleine duurzame projecten.					
Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)? Het niet opnieuw vullen en dus continueren van het revolverend energiefonds met een €100.000 betekent dat we vanuit de gemeente geen financiële ondersteuning kunnen bieden aan relatief kleine duurzame projecten van onze (mkb) bedrijven en maatschappelijke organisaties.					
Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp: Sinds 1 mei 2020 kunnen (mkb)-bedrijven en maatschappelijke organisaties een lening voor kleinschalige duurzame projecten aanvragen bij het Energiefonds Raalte. Het energiefonds is een initiatief van de gemeente Raalte. De gemeente wil met het fonds duurzame projecten ondersteunen die anders niet gerealiseerd kunnen worden, omdat het geld aan de voorkant ontbreekt. Ondersteuning gebeurt in de vorm van leningen. De leningen bedragen minimaal € 5.000 en maximaal € 50.000. Leningen uit het fonds worden verstrekt aan (mkb)-bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het geld is bedoeld voor de realisatie van kleinschalige duurzame projecten, zoals het plaatsen van zonnepanelen, installatie van ledverlichting of isolatie. De lening uit het fonds kan gecombineerd worden met SDE+ subsidie (rijkssubsidie voor energieopwekking). Het fonds is nagenoeg leeg. Door het fonds opnieuw te vullen kunnen we (mkb) bedrijven en maatschappelijke organisaties financieel blijven ondersteunen bij de realisering van kleine duurzame projecten.					
Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Aanvullen (revolverend) energiefonds Raalte	E	€ 100.000			
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Reserve Klimaatbeleid	E	€ 100.000			

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

--	--	--	--	--	--

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C9 Programma 6: Economie					
Onderwerp: Verzoek Stichting Wandel- en Fietspaden Heeten voor bijdrage groot onderhoud					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i>					
Het kader voor de gemeente Raalte wordt gevormd door het beleid op het gebied van recreatie en toerisme. De wandel- en fietspaden van de Stichting Wandel- en fietspaden Heeten dragen bij aan een lokale behoefte om te wandelen en fietsen in en om de kern Heeten met een nauwe aansluiting op het regionale wandel- en fietsnetwerk. Hiermee wordt tevens bijgedragen aan doelen op het gebied van ontmoeten (sociaal), gezondheid en de beleving van landschaps- en cultuurhistorische waarden en recreatie. De Stichting heeft een aanvraag ingediend voor financiële ondersteuning voor groot onderhoud en revisie van de wandel- en fietspaden. De stichting beheert deze paden en heeft aangegeven een investering nodig is om de paden veilig begaanbaar te houden.					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i>					
Het doel is de Stichting eenmalig financieel te ondersteunen in het groot onderhoud van ongeveer 13 kilometer aan paden en daarmee in staat te stellen om het unieke netwerk van paden voor de lange termijn (10 tot 15 jaar) in stand te houden.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i>					
In fysieke zin levert dit een goed bruikbaar en veilig netwerk op van fiets- en wandelpaden. Het doel wordt bereikt door de inzet van vele vrijwilligers uit Heeten en door de inzet van eigen middelen van de Stichting. Met een bijdrage van de gemeente kan de Stichting groot onderhoud en revisie uitvoeren. Hierdoor blijven de fiets- en wandelpaden toegankelijk voor de inwoners en toeristen.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i>					
De stichting is niet in staat om met eigen financiële middelen het noodzakelijke groot onderhoud uit te voeren. Bij uitstel zullen de onderhoudskosten alleen maar toenemen. Zonder groot onderhoud raken de paden in verval en zijn dan niet meer veilig begaanbaar, waardoor deze uiteindelijk afgesloten moeten worden.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i>					
In en rond de kern Heeten ligt een vrij dicht netwerk van wandel- en fietspaden. Deze paden voorzien in een grote behoefte en kunnen als een unieke voorziening worden gezien voor de kern Heeten en de (recreatieve) gasten die hiervan gebruik maken. De paden zijn in bezit van de Stichting en worden onderhouden door een grote groep vrijwilligers. Vastgesteld moet worden dat de paden aan groot onderhoud toe zijn om de bruikbaarheid en veiligheid voor de toekomst te kunnen borgen. De middelen van de stichting zijn hiertoe niet toereikend. Op de gemeente wordt een beroep gedaan om hieraan bij te dragen. De stichting heeft voor het groot onderhoud een bedrag van € 117.750 begroot. De gemeente Raalte wordt verzocht om eenmalig een bijdrage van € 82.750 te leveren. De Stichting verhoogt de donateursbijdrage en gaat extra donateurs werven om de begroting dekkend te maken. Mocht de gemeente geen bijdrage kunnen leveren, dan zijn de wandel- en fietspaden in de toekomst niet meer begaanbaar.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Bijdrage stichting Fiets- en wandelpaden Heeten	E	€ 82.750			

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

.....					
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
.....					
.....					

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C10 Programma 6: Economie

Onderwerp: Centrumvisie Heino

Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?

In 2019 is de centrumvisie Heino door de gemeenteraad vastgesteld. De centrumvisie is door de projectgroep centrumvisie Heino opgesteld en de projectgroep is (i.s.m. de gemeente) verantwoordelijk voor de uitvoering van centrumvisie. Inmiddels zijn de meeste projecten uitgevoerd en is er behoefte aan evaluatie en actualisatie. Voor de uitvoering van de projecten is toen eenmalig geld beschikbaar gesteld. De financiële middelen zijn inmiddels volledig benut.

Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?

De doelstelling voor het centrum van Heino is dat het huidige winkelcentrum versterkt en eenduidig gepositioneerd wordt, zodat ook voor de toekomst het een aantrekkelijk aankoop- en verblijfsgebied blijft voor de gebruiker van Heino en omgeving.

Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?

Een aantrekkelijk centrum voor de inwoners en bezoekers van Heino en waar prettig verbleven kan worden.

Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?

Samen met projectgroep centrumvisie Heino zijn afspraken gemaakt over het uitvoeren van centrumvisie Heino. De meeste projecten zijn uitgevoerd. Er is breed de behoefte om de voortgang te evalueren en de centrumvisie te actualiseren om in te spelen op de nieuwe ontwikkelingen. Bovendien zijn er geen financiële middelen meer beschikbaar.

Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:

De centrumvisie Heino is door de externe projectgroep centrumvisie Heino opgesteld en de projectgroep is (i.s.m. de gemeente) verantwoordelijk voor de uitvoering van centrumvisie. Inmiddels zijn de meeste projecten uitgevoerd en is er behoefte aan evaluatie en actualisatie. Denk bijvoorbeeld aan het meer vergroenen en beter bereikbaar maken van het centrum. Voor de uitvoering van de projecten is eenmalig geld beschikbaar gesteld. Het budget is inmiddels volledig benut. Om de evaluatie en actualisatie te kunnen uitvoeren zijn financiële middelen nodig. Ook zijn er middelen nodig voor het uitvoeren van bestaande en nieuwe projecten.

Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Centrumvisie Heino	E	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C11 Programma: 7 Sport Sport, cultuur en maatschappelijk vastgoed
Onderwerp: Sport en Bewegen in Leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken.
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> • De opgave “Leefbare en toekomstbestendige wijken en dorpen” in het coalitieakkoord • De doelstellingen voor Sport- en bewegen in de programmabegroting • De doelstellingen van het Sport- en Preventieakkoord en Raalte Gezond • De (financiële) uitgangspunten en ambities in het coalitieakkoord voor programma 7.
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> De opgave leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken kent een fysiek en sociaal aspect. Het sociale aspect richt zich op het verstevigen van de sociale leefbaarheid en de eigen vitaliteit en veerkracht van inwoners. Sporten en bewegen zijn hierin een belangrijk(preventie)middel. Ook willen we de brede doelstelling van de programmabegroting met betrekking tot “Sport en Bewegen” realiseren In 2021 / 2022 zijn al stappen gezet naar een integralere aanpak en verbindingen tussen sport en gezondheid. Dit heeft al geresulteerd in het programma Raalte Sportief en Gezond. Hierin wordt uitvoering gegeven aan het Sportakkoord, het Preventieakkoord en Raalte Gezond. De volgende stap in 2023 is het formuleren van een bestuursopdracht Raalte Sportief en Gezond 2023-2026. Hierin wordt onder andere geformuleerd met welke ambitie en gerichte aanpak (per gebied, focusdoelgroepen en/of – thema’s bepalen). we een effectieve bijdrage kunnen en willen leveren a- aan het sociale aspect van de opgave “Leefbare en toekomstbestendige wijken en dorpen” in het coalitieakkoord b- de brede programma doelstelling van Programma 7 met betrekking tot Sport en Bewegen Dit samen met als doel om jeugd te stimuleren om te sporten, de vitaliteit van inwoners te vergroten en de gezondheid te bevorderen. Als onderdeel van het programma Raalte Sportief en gezond zetten we Sport- en beweegstimulering gericht in (per gebied, focusdoelgroepen en/of – thema’s bepalen) met als doel eraan bij te dragen, dat inwoners tot op hoge leeftijd zich vitaal en gezond voelen, waardoor ze regie op hun leven kunnen blijven houden en zich onderdeel van de samenleving blijven voelen
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Met het inzetten van middelen zijn we in staat om ook vanuit Sport: - een integrale bijdrage aan de te formuleren bestuursopdracht Raalte Sportief en Gezond te kunnen leveren; - aan te kunnen sluiten bij andere domeinen en programma’s; want samen met partijen krijgen we onze ambities helder om deze vervolgens uit te voeren - Raalte Sportief en gezond te kunnen blijven uitvoeren in 2023 totdat er besluitvorming is over de bestuursopdracht. We behouden de inzet van actieve en betrokken inwoners waaronder ook de jeugd en kunnen laten zien waar we als Raalte sterk in zijn. Fitte inwoners met een gezonde leefstijl die beter mee kunnen doen in de maatschappij.
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Als we in 2023 de integrale bijdrage vanuit Sport niet kunnen leveren, omdat we daar de middelen

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

niet voor hebben, dan betekent dat een vertraging van de opgave.
De onzekerheid ten aanzien van het halen van de doelen uit het coalitieakkoord wordt hiermee groter.

Het niet realiseren van de brede doelstelling van de programmabegroting Sport en bewegen kan ertoe leiden dat inwoners, vooral ouderen en andere kwetsbare inwoners, een terugval of (verdere) achteruitgang in het fysiek, mentaal en sociaal welbevinden ervaren, en daarmee een aantasting van hun levenskwaliteit toeneemt waardoor uiteindelijk een groter beroep wordt gedaan op zwaardere en duurdere zorg en ondersteuning.

Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:

Het coalitieakkoord 2022-2026 heeft 4 toekomstgerichte opgaven geformuleerd. Eén daarvan is de opgave "leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken". Deze opgave kent een fysiek en sociaal aspect. De opgave vraagt vooral aandacht in wijken en dorpen waar relatief veel oudere en kwetsbare inwoners wonen. Het sociale aspect richt zich op het verstevigen van de sociale leefbaarheid en de eigen vitaliteit en veerkracht van inwoners. Dit vraagt een integrale samenwerking en inzet vanuit verschillende domeinen en programma's. De middelen in het begrotingsprogramma Sport zijn niet voldoende om vanuit dit programma aan de integrale benadering een bijdrage te kunnen leveren.

In programma 7. van de begroting is voor Sport opgenomen dat we het volgende willen bereiken:
"We inspireren inwoners om (nog) gezonder te leven, omdat fitte inwoners met een gezonde leefstijl en die zich fysiek, mentaal en sociaal vitaal voelen, beter kunnen meedoen in de maatschappij."

Het willen bevorderen van een gezonde leefstijl is vooral een kwestie van bewust maken en positieve gedragsbeïnvloeding. Dat vraagt lange adem en consistente aandacht in (beleids) uitvoering. Via Sport- en Beweegstimulering werken we hieraan door het uitvoeren van het Raalter Sportakkoord, dat samen met het Preventieakkoord en Raalte Gezond het "Programma Raalte Sportief en Gezond" vormt.

In 2023 werken we vanuit het programma Sport mee aan het formuleren van een integrale bestuursopdracht "Raalte Sportief en Gezond 2023-2026" waarin we op basis van data(onderzoek) en de aandachtswijken en -dorpen van de opgave "Leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken", per gebied de focusdoelgroepen en/of -leefstijlthema's inzichtelijk maken en een aanpak voorstellen hoe we ons daar in 2023-2026 met het programma "Raalte Sportief en Gezond" op willen richten.

Knelpunt in het begrotingsprogramma Sport is, dat de formatie en de uitvoeringsbudgetten voor Sport- en Beweegstimulering gedeeltelijk tot en met 2023 met eenmalig geld zijn gefinancierd. Deze eenmalige middelen zijn vanaf 2023 niet voldoende om de benodigde inzet te kunnen leveren aan de brede programma doelstelling en voor het opstellen en uitvoeren van een bestuursopdracht Raalte Sportief en gezond 23-26 vanuit de opgave "leefbare en toekomstbestendige wijken en dorpen".

Financiële toelichting verzoek

Voor 2023-2026 is in Programma 7 het volgende nodig:

- | | |
|---|------------|
| • Beleidsmede werker / projectleiding Sport 0,7 fte
(binnen programma raalte Sportief en Gezond) | |
| - loonsom | 70.000 |
| - overhead | 14.000 |
| • Uitvoeringskosten opdracht, waaronder communicatie, subsidieregeling | 75.000 |
| • Beschikbaar – eenmalige gemeentelijke bijdrage lokaal sportakkoord 2023 | 50.000 -/- |
| | ----- |

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Benodigde aanvulling					109.000
Mogelijk dat op basis van de nog uit te werken bestuursopdracht in 2023 opnieuw een beroep wordt gedaan op 'nieuw beleid'. Op dit moment is nog niet te voorzien op welke integrale onderdelen binnen het sociale deel van de opgave "leefbare en toekomstbestendige wijken en dorpen" extra middelen nodig zijn.					
Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Projectleiding Raalte Sportief en Gezond 0,7 FTE	E	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
Overhead 0,7 fte	E	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
Uitvoeringskosten	E	€ 75.000	€ 75.000		
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Eenmalige lokale bijdrage Sportakkoord 2023	E	€ 50.000			
Rijksbijdrage Sportakkoord*	E	pm	pm	pm	pm

* Zojuist bekend geworden dat we in 2023-2026 opnieuw een rijksbijdrage voor het uitvoeren van het Lokale Sportakkoord ontvangen. Hoogte is nog niet bekend. In 2020-2022 ging het jaarlijks om € 20.000

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C12 Programma 7: Sport, cultuur en maatschappelijk vastgoed
Onderwerp: Cultuurbeleidsplan
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> • De doelstellingen voor Cultuur in de programmabegroting • De doelstellingen van het huidige cultuurbeleidsplan • De (financiële) uitgangspunten en ambities in het coalitieakkoord voor programma 7 (opstellen nieuw cultuurbeleidsplan).
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> Op cultureel gebied zorgen we voor een zichtbaar en samenhangend aanbod wat onze gemeente aantrekkelijk maakt. De culturele identiteit wordt behouden en ontwikkeld en cultuur is een belangrijke verbindingsfactor. Hierbij richten wij ons ook op de kracht en kwaliteiten van het lokale aanbod. Coalitieakkoord: We willen Raalte mooier maken en ons erfgoed en tradities meer promoten. Maar ook het woon- en leefklimaat rijker maken voor onze inwoners. Gewoon fijn leven in een mooie omgeving, kansen voor creatieve inwoners, ruim aanbod cultuur. Cultuur draagt wezenlijk bij aan de kernopgave leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken.
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> We willen culturele verenigingen/instellingen ondersteunen bij het organiseren van activiteiten, waar inwoners van de gemeente aan mee kunnen doen en zich zo kunnen ontwikkelen. Daarbij willen we ook ruimte bieden aan het versterken van de verbinding cultuur met zorg en cultuur in het voortgezet onderwijs. Cultuur draagt bij aan het tegengaan van eenzaamheid door o.a. mensen met beginnende dementie die nog thuis wonen te stimuleren om mee te (blijven) doen. We willen dat kinderen kunnen genieten van schoolvoorstellingen en zich daardoor kunnen ontwikkelen. We willen Raalte mooier maken en ons erfgoed en tradities meer promoten. Maar ook het woon- en leefklimaat rijker maken voor onze inwoners. Gewoon fijn leven in een mooie omgeving, kansen voor creatieve inwoners, ruim aanbod cultuur. Dit gaan we verder uitwerken in een nieuw cultuurbeleidsplan. Om het huidige beleid en onze wensen vorm te kunnen geven is uitbreiding van de capaciteit van de beleidsmedewerker cultuur nodig.
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Inwoners en met name schoolkinderen, kunnen minder kennis nemen van cultuur, van culturele activiteiten, ons culturele (immateriële) erfgoed en missen daardoor een stuk ontwikkeling.
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Het huidige cultuurbeleid loopt ten einde. Vooruitlopend op het nieuwe cultuurbeleidsplan (genoemd in het coalitieakkoord) is het van belang dat de in het huidige beleidsplan genoemde activiteiten door kunnen gaan. Daarom het voorstel om, net als in 2022, eenmalige middelen voor het cultuurbeleid beschikbaar te stellen, zodat we de uitvoering van het cultuurbeleid kunnen voortzetten. Om het huidige beleid en onze wensen vorm te kunnen geven is uitbreiding van de capaciteit van de beleidsmedewerker cultuur nodig. Daarnaast wordt de gemeente een eenmalige bijdrage gevraagd in de herhuisvesting van de kantoren van de bibliotheek in Raalte dorp.

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Eenmalig € 47.000 (vooruitlopend op het nieuwe cultuurbeleidsplan) beschikbaar te stellen voor voortzetting huidig cultuurbeleidsplan in 2023 en structureel € 35.000 voor uitbreiding beleidscapaciteit cultuur en € 7.800 voor bijbehorende overheadkosten.

Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Voortzetting huidig cultuurbeleidsplan in 2023	E	€ 47.000			
Loonsom budget Vaste formatie	S	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Overhead (0,39 fte)	S	€ 7.800	€ 7.800	€ 7.800	€ 7.800
Bijdrage herhuisvesting bibliotheek Raalte dorp	E	pm			

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C13 Programma: 7 Sport, cultuur en maatschappelijk vastgoed

Onderwerp: herijken subsidiebeleid; onderzoek naar OZB-compensatie vrijwilligersorganisaties

Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?

Het Coalitieakkoord

- Basis opgave Leefbare en toekomstbestendige wijken en dorpen; versterken sociale leefbaarheid.
- Specifieke opgave programma 7: we zetten het ingezette traject tot herijking van het subsidiebeleid voort, met als doel het terugdringen van het "rondpompen" van geld (middels heffingen, subsidies en huur). Daarbij gaan we kijken naar het opzetten van een model (verordening), waarbij we vrijwilligersorganisaties compenseren voor de Onroerendezaakbelasting en naar de mate waarin de OZB wordt gecompenseerd.

Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?

- Duidelijkheid over of compensatie van (deel van) OZB voor vrijwilligersorganisaties financieel helpt en over hoe zo'n regeling eruit kan zien.

Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?

- Uit het onderzoek moet blijken of het beoogde doel, het behoud van actieve vrijwilligersorganisaties in een dorp of wijk, (mede) gerealiseerd wordt door het compenseren van (een deel van) de OZB.

Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?

Het compenseren van OZB voor vrijwilligersorganisaties is een thema in het coalitieakkoord. Als dit onderzoek niet wordt uitgevoerd, wordt daar geen invulling aangegeven.

Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:

Het is fijn wonen in Raalte en de coalitie wil dat zo houden voor onze inwoners. Activiteiten van vrijwilligersorganisaties zijn vaak hét middel waardoor inwoners zich betrokken voelen bij hun dorp of wijk en contacten opdoen met andere inwoners. Kortom, waardoor inwoners sociale leefbaarheid ervaren en het fijn wonen vinden.

Daarom gaan we in 2023 onderzoeken of een tegemoetkoming in de OZB-heffing voor vrijwilligersorganisaties hen ondersteunt bij het kunnen voortzetten van hun activiteiten en zo ja, hoe dat zijn beslag kan krijgen.

Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Onderzoek naar compensatie OZB vrijwilligersorganisaties	E	€ 10.000			

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):

Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

--	--	--	--	--	--

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C14 Programma 8: Openbare orde en veiligheid
Onderwerp: Capaciteit cluster veiligheid
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> De gemeente heeft de regierol op het gebied van openbare orde en veiligheid. De prioriteiten en doelen legt de gemeenteraad vast in de integrale veiligheidsstrategie. Daarnaast is in art. 172 Gemeentewet opgenomen, dat de burgemeester belast is met de handhaving van de openbare orde in de gemeente.
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> • Structurele uitbreiding van het cluster veiligheid vanaf 2023 met een junior adviseur openbare orde en veiligheid, met een omvang van 1fte: loonkosten € 80.026 en bijbehorende overheadkosten van € 20.000. • Het per 2023 beschikbaar stellen van een budget van € 50.000 voor vier jaar ten behoeve van clusterveiligheid/ programma 8, bedoeld voor de inhuur van (juridische) expertise op het gebied van openbare orde en veiligheid, waaronder ook crisissen.
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> We zien de laatste jaren, dat de samenleving steeds mondiger wordt en de aanpak van openbare orde casuïstiek en crisis onder andere hierdoor (juridisch en bestuurlijk) steeds complexer wordt. • Door uitbreiding van de capaciteit van het cluster veiligheid ontstaat er ruimte om onderscheid te maken in junior en senior taken, waar door op alle fronten (zowel ondersteunend als beleidsmatig) een kwalitatief betere inhoudelijke invulling gegeven kan worden aan de taken die binnen het cluster liggen. Zo verwachten we dat er meer ruimte ontstaat voor onder andere (strategische) beleidsontwikkeling. • Met het beschikbare budget kunnen we op elk moment snel/ adhoc en gericht (juridische) expertise inzetten op het gebied van openbare orde en veiligheid. Dit helpt ons om juridisch goed onderbouwde bestuurlijke besluiten voor te bereiden en bevoegdheden op een juiste manier in te zetten. Gelet op de snelheid, inhoudelijke gevarieerdheid en onvoorspelbare frequentie waarmee casussen en crisissen zich aandienen, is het voor een gemeente met de omvang van Raalte niet reëel om de expertise structureel in huis te halen, maar zorgen we met het beschikbare budget voor het noodzakelijke (juridische) vangnet om goede adviezen en besluiten bestuurlijk voor te leggen.
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> • Door het ontbreken van junior/ ondersteunende capaciteit binnen het cluster, worden de huidige medewerkers hierop ingezet, wat ten koste gaat van met name de beleidsmatige werkzaamheden. We komen niet toe aan voorwaarts denken en strategische afstemming met onze (veiligheids)partners, waardoor invulling van de regierol die van gemeenten verwacht wordt op het gebied van veiligheid lastig is. Daarnaast moeten er dan structureel keuzes gemaakt worden in de prioriteiten en taken van cluster veiligheid. • Het ontwikkelen en actualiseren van beleid(sregels) op het gebied van openbare orde en veiligheid ligt op dit moment grotendeels stil, waardoor relevante juridische en (landelijke) beleidsmatige ontwikkelingen niet lokaal worden vertaald en we steeds meer acteren op oud beleid, wat juridische en financiële risico's met zich meebrengt. • We lopen een juridisch en financieel risico omdat besluiten niet tijdig of goed onderbouwd aangeboden en vervolgens vastgesteld kunnen worden. We zijn hierdoor geen betrouwbare overheid.
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Gelet op de ontwikkelingen die de afgelopen jaren in de samenleving spelen en naar verwachting ook blijven spelen, is uitbreiding van het cluster veiligheid met zowel: • Budget voor inhuur van (juridische) expertise;

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Als uitbreiding van het aantal fte, vanwege de opgelopen werkvoorraad en breed aanbod van taken; Noodzakelijk om onze (bestuurlijke) verantwoordelijkheid op het gebied van openbare orde en veiligheid, juridisch goed onderbouwd in te kunnen vullen.					
Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Junior adviseur openbare orde en veiligheid	S	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
Overheadkosten 1 FTE	S	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Inhuur juridische ondersteuning	E	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C15 Programma: 9 Bestuur en dienstverlening					
Onderwerp: Strateeg/regisseur Samenleving					
Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp? • Tijdig anticiperen op de (stapeling van) nieuwe, onverwachte en complexe taken van de overheid Door mondiale ontwikkelingen worden meer uitvoeringsvraagstukken van de overheid bij de gemeente belegd. De (stapeling van) nieuwe taken die op gemeenten afkomen, brengen voortdurend vragen met zich mee over de inrichting van de organisatie, het aanpassen van werkprocessen en het capaciteitsvraagstuk.					
Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)? Als organisatie willen we wendbaarder en daadkrachtiger zijn om adequaat te kunnen inspelen op de veelal onverwachte en complexe vraagstukken. Met een 'Strategisch adviseur' kunnen we hierin voorzien.					
Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken? De inzet van middelen levert een wendbaarder organisatie op waarbij we de regie nemen op onverwachte vraagstukken die op ons afkomen.					
Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)? De pandemie en de opvang van ontheemden hebben een flinke wissel op de organisatie getrokken en de volgende crisis dient zich al aan. Indien we geen capaciteit inzetten om hierop te anticiperen en een netwerk van inwoners/bedrijven/organisaties hierin betrekken om gezamenlijk hierin de crisis het hoofd te bieden. Op uitvoeringsniveau ontkomen we er niet aan om in- en externe capaciteit in te zetten maar op in de regie, netwerken, analyses en strategische advies kunnen we hier wel op anticiperen. Als we dat niet doen dan zullen we achter elke crisis aan blijven lopen, geen regie hebben en niet leren van eerdere crisis.					
Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp: De pandemie en de opvang van ontheemden hebben een flinke wissel op de organisatie getrokken. Door de regie te herpakken en te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen kunnen we samen met ons netwerk de crisis beter aan. Hierdoor kunnen we: • Inwoners, vrijwilligersorganisaties en ondernemers beter betrekken bij de opgaven • Regionale samenwerkingen beter benutten • Lokale kennis inzetten • Ambtelijke kennis optimaal inzetten • Leren van eerdere situaties • Ontwikkelingen volgen, hierover het bestuur adviseren en anticiperen.					
Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Loonsom	E	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Overhead 1 FTE	E	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. C16 Paragraaf: Bedrijfsvoering					
Onderwerp: Inrichten trouwzaal als vergaderlocatie					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> Gemeentewet en Reglement van Orde van de Raad					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> De trouwzaal multifunctioneel inrichten als trouw- en vergaderruimte waarbij het mogelijk is laagdrempelige rond-de-tafelgesprekken te organiseren waarbij inwoners zich welkom voelen.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Meer laagdrempelige en informele rond-de-tafelgesprekken en meer mogelijkheden voor hybride vergadermomenten voor de ambtelijke organisatie en VNG Overijssel.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Als we de investering niet plegen, worden de rond-de-tafelgesprekken voortgezet in de raadzaal en/of de vergaderlocatie in de kelder.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Steeds meer inwoners trouwen op de locatie en er is een gebrek aan goede (hybride) vergaderfaciliteiten. De trouwzaal willen we daarom multifunctioneel gaan inrichten als trouw- en vergaderruimte waarbij het mogelijk is laagdrempelige rond-de-tafelgesprekken te organiseren en uitzenden waarbij inwoners zich welkom voelen. De trouwzaal valt buiten het huisvestingsplan waartoe de raad in 2022 opdracht heeft gegeven. Om (hybride) vergaderen mogelijk te maken zijn er audio- en visuele middelen noodzakelijk. De ingeschatte kosten hiervan bedragen € 12.000 structureel op basis van een AVaaS maandbedrag van € 1.000 per maand.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Inrichten trouwzaal als vergaderlocatie	S	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
.....					
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. D1 Programma: 1 Ruimtelijke ontwikkeling, woon- en werkomgeving					
Onderwerp: Extra bijdrage Omgevingsdienst (OD) IJsselland					
Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp? De omgevingsdienst IJsselland is een gemeenschappelijke regeling voor de uitvoering van de wettelijke milieutaken. De overdracht van deze taken is wettelijk voorgeschreven (Wabo en Omgevingswet).					
Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)? Doel is de uitvoering van de milieutaken conform wettelijke voorschrift. Het beschikbaar stellen van voldoende financiële middelen om die uitvoering te realiseren.					
Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken? Uitvoering van de VTH (Vergunningverlening toezicht en handhaving) taken met betrekking tot milieuregels voor zover deze primair zijn opgedragen aan de gemeente. De uitvoeringsdienst OD IJsselland en de gemeente monitoren deze uitvoering periodiek via maandelijkse overleggen en vier-maandelijkse Berap's.					
Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)? De extra structurele bijdrage is onontkoombaar. De verhoging hangt samen met besluitvorming over professionalisering van de dienst in het kader van het programma "Samen Toekomstbestendig". Over deze bekostiging heeft regionale besluitvorming plaatsgevonden conform de afspraken vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling. Het besluit heeft het noodzakelijke aantal voorstemmers (<75%) gehaald en is daarmee voor alle verbonden partijen een verplichte uitgave.					
Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp: De verhoging van de bijdrage in de kosten OD IJsselland hangt samen met besluitvorming over professionalisering van de dienst in het kader van het programma "Samen Toekomstbestendig". Naast een versterking van de bedrijfsvoering heeft dit programma een herziening van de financieringsstructuur in zich. De bijdrage per partner is met ingang van 2023 gebaseerd op een uurtarief voor de werkzaamheden in het primaire proces (VTH + advies). Het aantal uren is met name voor toezicht en handhaving risico gestuurd. De hoogte van de ambitie op toezicht is nog onderwerp van bestuurlijk overleg. In afwachting van de uitkomsten van dit overleg zijn deze extra kosten vooralsnog als stelpost opgenomen.					
Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Extra bijdrage OD-begroting	S	€ 171.000	€ 171.000	€ 171.000	€ 171.000
Stelpost verhoogde inzet Toezicht i.v.m. nog te voeren ambitiediscussie	S	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Deelname project energie en duurzaamheid	E	€ 40.736			
Voornemen energie en duurzaamheid miv 2024 structureel in de OD-begroting	S	Pm	Pm	Pm	Pm
Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Bijdrage project energie en duurzaamheid provincie	E	12.000			

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. D2 Programma: 9 Bestuur en dienstverlening					
Onderwerp: Digitaal contactplatform (t.b.v. vervanging telefoniecentrale)					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> <i>Digitale dienstverlening:</i> we willen onze producten en diensten op een zo toegankelijk mogelijke manier aanbieden, zowel fysiek als digitaal. De producten & dienstencatalogus draagt daaraan bij. <i>I-uitvoeringsplannen DOWR en i-Visie DOWR:</i> we hebben in gezamenlijkheid met de DOWR-partners onderzocht, wat een geschikte wijze is om onze producten en diensten kenbaar te maken. Daarin is getoetst aan ons DOWR-beleid, vastgelegd in de i-Visie van de DOWR-gemeenten. De gekozen oplossing is een oplossing voor alle drie DOWR-gemeenten en is vastgelegd in het i-uitvoeringsplan dienstverlening.					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> 1. De gemeente Raalte wil bereikbaar zijn voor haar inwoners, ondernemers en andere klanten via verschillende kanalen. 2. De huidige telefoniecentrale moet vervangen worden.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Het levert een digitale oplossing op waarmee de gemeente Raalte niet alleen voor haar klant telefonisch bereikbaar is maar ook via andere (digitale) kanalen. We weten dat ons doel is bereikt als de digitale oplossing is gerealiseerd, succesvol is getest en medewerkers weten hoe zij met de oplossing moeten werken.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Dan voldoet de telefonische voorziening van nu niet meer aan wat enerzijds wet- en regelgeving vraagt en anderzijds de inwoner en ondernemer van de gemeente Raalte van ons verlangt qua telefonische dienstverlening. Bovendien is de huidige telefooncentrale aan het einde van zijn technische levensduur en is het risico op het uitvallen van de telefonische bereikbaarheid van Raalte erg groot.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> De huidige telefoniecentrale wordt vervangen door een digitaal contactplatform dat past bij de digitale wensen en eisen die onze klant anno nu heeft en die meer kanalen gaat bedienen dan telefonie. Deze vervanging wordt gezien als een autonome ontwikkeling.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Aanschaf en implementatie contactplatform	E	€ 46.792			
Beheer en gebruik contactplatform	S	€ 25.981	€ 25.981	€ 25.981	€ 25.981
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Dekking egalisereserve DOWR	E	- € 46.792			
.....					

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. D3 Programma: 9 Bestuur en dienstverlening					
Onderwerp: Vervanging producten- en dienstencatalogus (PDC)					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i>					
<i>Digitale dienstverlening:</i> we willen onze producten en diensten op een zo toegankelijk mogelijke manier aanbieden, zowel fysiek als digitaal. De producten & dienstencatalogus draagt daaraan bij. <i>I-uitvoeringsplannen DOWR en i-Visie DOWR:</i> we hebben in gezamenlijkheid met de DOWR-partners onderzocht, wat een geschikte wijze is om onze producten en diensten kenbaar te maken. Daarin is getoetst aan ons DOWR-beleid, vastgelegd in de i-Visie van de DOWR-gemeenten. De gekozen oplossing is een oplossing voor alle drie DOWR-gemeenten en is vastgelegd in het i-uitvoeringsplan dienstverlening.					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i>					
De inwoner en ondernemer in de gemeente Raalte inzicht geven in de producten en diensten die de gemeente Raalte levert. Daarmee geeft het de gemeente informatie over haar dienstverlening op basis waarvan de klant kan bepalen, wat hij/zij nodig heeft van de gemeente om zelf verder te kunnen en/of mogen.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i>					
Inwoners en ondernemers die hun weg vinden in de producten en diensten die de gemeente aanbiedt. Eenduidige beantwoording van vragen over de aangeboden producten en diensten.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i>					
Dan moet de gemeente zelf haar producten en diensten gaan omschrijven en actueel houden, ook bij wetswijzigingen. Dat betekent een risico op het verschaffen van onjuiste en niet actuele informatie via onze website. Bovendien zou het bijhouden van deze informatie extra capaciteit vragen vanuit de organisatie.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i>					
De huidige producten en dienstencatalogus 'Digitaal Loket' wordt niet langer ondersteund en moet vervangen worden. De vervangende applicatie heeft tot doel een helder overzicht te geven van de producten en diensten die de gemeente Raalte aanbiedt. Door gebruik te maken van een achterliggende kennisbank kan de gemeente op een consistente manier vragen van inwoners en ondernemers beantwoorden. De gemeente kan daarbij gebruik maken van landelijke informatie maar kan ook specifieke lokale informatie toevoegen die bijvoorbeeld is vastgelegd in de algemene plaatselijke verordening. Met de beoogde nieuwe oplossing vindt toetsing plaats van de catalogus aan wet- en regelgeving en is deze altijd actueel.					
De vervanging wordt gezien als autonome ontwikkeling.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Implementatie	E	€ 20.173			
Licenties, beheer en onderhoud	S	€ 6.794	€ 6.794	€ 6.794	€ 6.794
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Dekking DOWR egalisereserve	E	- € 20.173			
.....					

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. D4 Programma 9: Bestuur en dienstverlening					
Onderwerp: Verkiezingsbudget					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> <i>Kieswet, Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming</i>					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> We willen verkiezingen op een deugdelijke en betrouwbare manier organiseren. Hier hoort ook een budget bij waardoor dit mogelijk is.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Een deugdelijk en betrouwbaar verkiezingsproces, waarbij het budget niet tekort schiet.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Het bestaande verkiezingsbudget is niet toereikend. Mocht het budget niet verhoogd worden, kunnen we geen verkiezingen organiseren, of moeten we jaarlijks een tekort rapporteren in de zomernota en/of begroting, zoals dat afgelopen jaren ook is gebeurd.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Verkiezingen zijn de hoeksteen van onze democratie. Daarom is het van belang deze zo te organiseren dat er geen twijfel kan bestaan over de juistheid en betrouwbaarheid van het verloop en resultaat ervan. Nagenoeg ieder jaar is er wel één verkiezing en al vele jaren is het verkiezingsbudget niet toereikend waardoor incidentele tekorten zijn gerapporteerd in de P&C cyclus. Door het budget te verhogen zijn voldoende middelen aanwezig om verbruiksmaterialen aan te schaffen, vrijwilligers te trainen en de centrale stemopneming te organiseren. Vanuit het Rijk krijgen we jaarlijks een bijdrage voor het organiseren van de waterschapsverkiezingen. Deze middelen zijn afgelopen jaren overgeheveld waardoor eenmalig een voordeel ontstaat in 2023. Deze bijdrage kan in de toekomst als structurele dekking gebruikt worden.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Verkiezingsbudget	S	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Verkiezingsbudget	E	€ 54.000	€ 54.000	€ 54.000	€ 54.000
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Rijksbijdrage waterschapsverkiezing	S	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Rijksbijdrage waterschapsverkiezing	E	€ 24.000			

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. D5 Paragraaf: Bedrijfsvoering
Onderwerp: DOWR begroting
<i>Wat is het kader voor het betreffende onderwerp?</i> DOWR samenwerking De i-visie 2018-2022 DOWR is het strategisch kader voor onze informatieveiligheid.
<i>Welk doel(en) willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> De informatieveiligheid van een voldoende niveau kunnen blijven garanderen opdat de continuïteit van onze bedrijfsvoering en dienstverlening geborgd is. Het proces van werving en selectie en uitbetaling van de salarissen kunnen blijven garanderen. Voorkomen dat de gemeente een langzame betaler wordt doordat facturen lang blijven liggen.
<i>Wat levert het op/ hoe weten we dat we dat doel gaan bereiken?</i> <i>Geen inbraak in onze digitale systemen en/of onrechtmatig gebruik en verkrijging van onze gegevens (met mogelijke losgeldeis).</i> Het proces werving en selectie wordt goed ondersteund. De salarissen worden op tijd en correct uitbetaald. We betalen als gemeente onze facturen op tijd.
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> De aanhoudende groei van de klantorganisaties en de toenemende complexiteit van het werk betekent voor een aantal onderdelen van de DOWR werkorganisatie dat de grens bereikt is wat binnen de beschikbare formatie gedaan kan worden. Dat betekent dat met deze begroting een beperkte uitbreiding van de formatie wordt gevraagd. DOWR-I: Extra structurele ondersteuning Technical Information Security Officer (TISO) Informatieveiligheid is één van de speerpunten van DOWR-I. Hier is de afgelopen jaren veel op ingezet in lijn met het Informatieveiligheid plan. Wij constateren dat de huidige invulling van de functie van TISO (ontoereikend is en dat versterking noodzakelijk is om de werkzaamheden en maatregelen rond informatieveiligheid op een voldoende niveau uit te kunnen voeren. Dit vraagt een structurele aanvulling op het formatiebudget van € 86.000 vanaf 2023. Het Raalter aandeel hierin is € 20.592. Personeels en Salaris administratie De afgelopen jaren is het aantal medewerkers binnen de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte gestaag toegenomen. Ook is het aantal regelingen dat moet worden uitgevoerd is toegenomen en zijn de klantvragen steeds complexer geworden. Denk hierbij aan leasefiets regelingen, nieuwe belastingregelingen rond reiskosten, verlofregelingen. Daarnaast is, mede als gevolg van de krappe arbeidsmarkt, het aantal vacatures enorm toegenomen. En daarmee ook de ondersteuning van de werving procedures. Voor de Helpdesk DOWR PSA is een structurele urenuitbreiding noodzakelijk van 0,5 fte en voor het onderdeel Salarisadministrateurs een structurele urenuitbreiding van 0.6 fte. Het Raalter aandeel hierin is € 23.068. Financiële Administratie Uitbreiding door de groei van de taken en omvang van de gemeente, is ook het aantal administratieve handelingen (zoals bijvoorbeeld inkoopfacturen) enorm gestegen.. Doordat de informatiewaarde van een inkoopfactuur vaak tekortschiet is het steeds arbeidsintensiever geworden om de inkoopfactuur snel aan de juiste behandelaar toe te wijzen. De afgesproken normering rond deze gegevensverwerking staat steeds meer onder druk. Dit alles heeft een negatief effect op het imago van de gemeenten, de langere doorlooptijd heeft effect op het betaalgedrag van de gemeenten. Om dit alles beheersbaar te houden is uitbreiding van de formatie nodig met 1Fte. Het Raalter aandeel hierin is € 7.770.

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Gevraagde middelen:					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Extra ondersteuning Informatieveiligheid	S	€ 20.592	€ 21.333	€ 22.101	€ 22.896
DOWR PSA Formatie-uitbreiding (0,5 fte/ 7+ 0,6 fte/ 8)	S	€ 23.068	€ 23.068	€ 23.068	€ 23.068
DOWR FA Formatie-uitbreiding (1,0 fte/ 6)	S	€ 7.770	€ 7.770	€ 7.770	€ 7.770
Waar kun je middelen vrij maken ("nieuw voor oud"):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Dekking binnen DOWR I	S	€ 19.920	€ 19.920	€ 19.920	€ 19.920

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. D6 Paragraaf Bedrijfsvoering				
Onderwerp: Versterken privacyteam				
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Wet politiegegevens				
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> Betere monitoring op en beheersing van risico's rondom privacy (en informatieveiligheid bij privacyvraagstukken).				
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Voorkomen van risico's op aantasting van de privacy van inwoners en ondernemers van de gemeente Raalte.				
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Is de kans op het schenden van de privacy van onze inwoners en ondernemers groter. Dat geeft een breuk in het vertrouwen van de inwoner in de gemeente en een risico op imagoschade.				
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Sinds 2020 werken de DOWR gemeenten met een gezamenlijk privacy team. De omvang is in de drie DOWR-gemeenten afgesproken en bestuurlijk besloten op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Na 2 jaar is een volgende stap nodig in de verdere professionalisering van het privacy team. Uit de jaarrapportage van de Functionaris Gegevensbescherming van 2021 blijkt dat de huidige capaciteit binnen het privacyteam van DOWR onvoldoende is om alle noodzakelijke werkzaamheden op grond van de AVG en de Wet politiegegevens uit te voeren. Bij een aantal werkprocessen is sprake van een hoog risico op privacy aantasting. Denk daarbij aan bijvoorbeeld de Jeugdzorg, de Participatiewet en de Wet inburgering. Voorkomen moet worden dat gegevens van en over (kwetsbare) inwoners 'op straat komen te liggen' en inwoners hier direct last van krijgen door misbruik van deze gegevens. Ook is het aannemelijk dat de inwoner de komende jaren kritischer wordt op de wijze waarop met zijn/haar gegevens wordt omgegaan en verantwoording vraagt van de gemeente hierover. De uitbreiding van de capaciteit is gericht op onder meer het uitvoeren van privacy risicoanalyses, het actueel houden van het verwerkingsregister en het inzetten op bewustwordingsactiviteiten en maatregelen die zijn gericht op het correct verwerken van persoonsgegevens. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, is de volgende uitbreiding van capaciteit noodzakelijk.				
	Huidig	Noodzakelijk	Uitbreiding	Kosten
Functionaris Gegevens-bescherminig (FG)	0,6 fte	1,0 fte	0,4 fte	€ 44.000
Privacy Officer (PO)	1,0 fte	3,0 fte	2,0 fte	€ 196.000
Informatie veiligheids adviseur (ISO)	1,0 fte	2,6 fte	1,6 fte	€ 157.000
TOTAAL	2,6 fte	6,6 fte	4 fte	€ 397.000
Dekking uit projecten				€ 160.000
Nog te financieren				€ 237.000
De capaciteitsuitbreiding betreft de inzet voor de drie DOWR-gemeenten gezamenlijk. De kosten worden verdeeld op basis van de vastgestelde verdeelsleutel. Dit betekent voor Raalte een uiteindelijke verhoging van de structurele bijdrage van € 59.600. Wij willen dit gefaseerd doorvoeren. Voor de eerste stap vraagt dit een verhoging van de bijdragen van € 32.200.				

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Naast de structurele uitbreiding van capaciteit is een eenmalige inhaalslag nodig omdat in 2021 en 2022 werkzaamheden niet konden worden uitgevoerd die wel noodzakelijk zijn. Het gaat daarbij om het alsnog uitvoeren van 10 privacy risicoanalyses en het actualiseren van de verwerkingsregisters van de drie DOWR-gemeenten. Hiervoor wordt tijdelijke capaciteit ingezet.

Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):

<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Uitbreiding capaciteit privacy officer	S	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Uitbreiding capaciteit Functionaris Gegevensbescherming	S	€ 5.200	€ 5.200	€ 5.200	€ 5.200
Uitbreiding capaciteit informatieveiligheidsadviseur	S	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
Tijdelijke capaciteit inhaalslag	E	€ 60.000	-	-	-

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):

<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. D7 Programma: bedrijfsvoering					
Onderwerp: Aanbesteding en implementatie financieel systeem					
Wat is het kader voor het betreffende onderwerp? Rechtmatige aanbesteding					
Welk doel(en) willen we bereiken (SMART geformuleerd)? Blijvend voldoen aan de wet en regelgeving Realiseren van een kwaliteitsverbetering in de bedrijfskritische financiële processen Eenvoudige ontsluiting van financiële data tbv een adequate en flexibele informatievoorziening					
Wat levert het op/ hoe weten we dat we dat doel gaan bereiken? Een langjarig rechtmatig contract Een modern, gebruikersvriendelijk, flexibel, goed te onderhouden financieel systeem. Een verbetering van de informatie voorziening voor de planning en control cyclus.					
Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp: Dit jaar vindt de aanbesteding van het financieel systeem voor de DOWR-gemeenten plaats. De implementatie loopt vervolgens door in 2023, zodat het systeem vanaf 1 januari 2024 operationeel kan zijn. In het projectplan komen de verwachte uitgaven voor aanbesteding en implementatie uit op ca € 1.410.000 voor de drie gemeenten samen. Het aandeel van de gemeente Raalte daarin is ca € 360.000. In de begroting 2022, 2023 en 2024 is in totaal € 124.000 beschikbaar. Er is dus volgens de actuele raming ca € 236.000 meer nodig. In de hogere raming van het projectplan is op grond van ervaringen met andere implementatietrajecten meer rekening gehouden met de benodigde interne uren en de vervangingskosten die daarvoor noodzakelijk zijn.					
Gevraagde middelen:					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Aanbesteding en implementatie financieel systeem.	E	€ 194.000	€ 42.000		
Waar kun je middelen vrij maken ("nieuw voor oud"):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Dekking uit de egalisatie reserve DOWR	E	€ 100.000			

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. E1 Programma 2 Integraal beheer van de openbare ruimte					
Onderwerp: Onkruidbeheersing op verhardingen					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> Om de verhardingen goed bruikbaar te houden is het beheersen van onkruid noodzakelijk. De netheidseisen die we hieraan stellen zijn gebaseerd op de integrale visie op de openbare ruimte. Hierbij geldt dat het toepassen van chemische bestrijdingsmiddelen niet is toegestaan. Op 8 juli 2022 is door de Hoge Raad de uitspraak gedaan dat het gebruiksverbod van chemische middelen en biociden weer van kracht is voor de niet-landbouw sector. In beleidsmatig opzicht is verder het coalitieakkoord van toepassing, waarbij ingezet wordt op leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken.					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> Met de inzet van middelen willen wij bereiken dat het onkruid op verhardingen beheersbaar blijft en de verhardingen goed bruikbaar zijn.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Met het beschikbaar stellen van financiële middelen kan het huidige netheidsniveau van de verhardingen ook voor 2026 worden geborgd (dit sluit aan op de reeds beschikbare eenmalige middelen voor de 2023 tot en met 2025).					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Het onkruid op verhardingen zal extreem toenemen en een negatief effect hebben op de leefbaarheid en de bruikbaarheid van de openbare ruimte. Op termijn zal dit leiden tot het vervroegen van maatregelen als herstraten of vervangingen.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Het beheersen van onkruid op verhardingen is nodig om de bruikbaarheid te waarborgen. Er is een wettelijke verbod op het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen bij onkruidbeheersing op verhardingen. Om tot een optimale aanpak te komen maakt de gemeente Raalte gebruik van verschillende alternatieve methoden en is een grotere inzet van middelen ten opzichte van het beschikbare structurele budget nodig. De middelen tot en met 2025 zijn eenmalig geraamd. Het voorstel is om ook voor 2026 eenmalige middelen te ramen, waarbij we op termijn streven naar een structurele dekking van deze opgave.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Onkruidbeheersing op verhardingen	E				€ 110.000
<i>Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Nr. E2 Paragraaf Bedrijfsvoering					
Onderwerp: Reparatie mismatch structurele taken eenmalige dekking					
<i>Wat is het (wettelijk en/of beleids) kader voor het betreffende onderwerp?</i> Begrotingsuitgangspunt: structurele taken financieren uit structurele middelen					
<i>Welk doel(en)/ willen we bereiken (SMART geformuleerd)?</i> Op structurele taken vast personeel aan nemen.					
<i>Wat levert het op/ is het effect/ hoe weten we dat we dat doel/effect gaan bereiken?</i> Medewerkers langjarig aan ons binden, zodat de structurele taken kunnen worden uitgevoerd en kennis en kunde behouden.					
<i>Wat gebeurt er als we dit nu niet doen (is het onderwerp onontkoombaar en/of onuitstelbaar)?</i> Door tijdelijke capaciteit in te zetten kan een structurele taak niet duurzaam uitgevoerd worden. De kosten zijn hoger, kennis verdwijnt uit de organisatie.					
<i>Geef een kernachtige inhoudelijke toelichting op het onderwerp:</i> Om een duurzaam personeelsbestand te realiseren is het noodzakelijk om structurele taken te kunnen bemensen met vaste formatie waarvoor ook structurele middelen in de begroting zijn opgenomen. In de kadernota/begroting 2022 is een aantal taken (voorlopig) ingevuld met eenmalige dekking. Inmiddels is gebleken dat deze taken grotendeels als structureel moeten worden aangemerkt. Dit geldt voor een breed scala aan taken, verspreid over verschillende beleidsvelden. In zijn totaliteit betreft het een formatie omvang van 7,2 fte. Om dit te kunnen realiseren, wordt voorgesteld in totaal € 640.000 structureel toe te voegen aan het loonsom kader verhoogd met een opslag voor overhead van € 62.000. Hiervoor is € 280.000 beschikbaar binnen bestaande middelen. De omzetting van eenmalig naar structureel betekent ook een vrijval van in totaal € 507.000 aan eenmalige middelen gedurende de periode 2023-2025. Er resteert dan nog 1 fte, zijnde de functie van ruimteteach, welke we voorlopig (dus ook voor het jaar 2026) als incidenteel willen blijven aanmerken. Dit in afwachting van hoe deze functie zich de komende periode verder gaat ontwikkelen. De 'kale' loonkosten hiervan zijn al tot en met 2025 in de begroting 2022 geraamd. Voorgesteld wordt de reguliere salarisontwikkeling tot en met 2026 verhoogd met de bijbehorende overheadkosten van deze functie nu eenmalig bij te ramen tot een bedrag van € 192.000 over de periode 2023-2026.					
<i>Gevraagde middelen (splitsen in externe budgetten en loonsombudgetten):</i>					
<i>Omschrijving</i>	<i>S/E</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Loonsom ten behoeve van in totaal 7,2 fte, verdeeld over verschillende functies en taakvelden	S	€ 640.000	€ 640.000	€ 640.000	€ 640.000
Bijbehorende opslag overheadkosten 3,1 FTE	S	€ 62.000	€ 62.000	€ 62.000	€ 62.000
Aanvulling loonsom Ruimteteach	E	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 100.000
Bijbehorende opslag overheadkosten 1 FTE	E	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000

Nieuw beleid begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Waar kun je middelen vrij maken (cofinanciering/ compensatie door rijksmiddelen/ bestaande reserves/ binnen bestaande begroting):					
Omschrijving	S/E	2023	2024	2025	2026
Vrijval toegekende tijdelijke middelen	E	€ 289.000	€ 109.000	€ 109.000	
Bestaande middelen (grondexploitatie, overhead, reserve SPP)	S	€ 280.000	€ 280.000	€ 280.000	€ 280.000